

Escola Universitaria de Profesorado de E.X.B.

Grao en Educación Primaria

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V51G120V01101	Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino	1c	6
V51G120V01102	Educación: Teoría e historia da educación	1c	6
V51G120V01103	Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos	1c	6
V51G120V01104	Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento	1c	6
V51G120V01105	Socioloxía: Socioloxía da educación	1c	6
V51G120V01201	Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria	2c	6
V51G120V01202	Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria	2c	6
V51G120V01203	Historia: Historia do presente	2c	6
V51G120V01204	Psicoloxía: Prevención e tratamiento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento	2c	6
V51G120V01205	Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino

Materia	Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino			
Código	V51G120V01101			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es			
Descripción xeral	Esta materia forma parte do módulo temático "Procesos e Contextos Educativos", de carácter básico. Pretende que os alumnos e as alumnas poidan aproximarse á realidade educativa, de maneira que vaian adquirindo as competencias demandadas polos empleadores no século XXI. Tamén, aquelas que favorecen a implicación responsable e innovadora na educación, tanto en centros escolares como noutras posibles realidades educativa			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudiantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudiantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudiantes
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C18	Participar na definición do proxecto educativo e na actividade xeral do centro atendendo a criterios de xestión de calidade
C21	Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar no periodo 6-12
C26	Coñecer o currículo escolar destas ciencias

C35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos
C64	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
C66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C69	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todos as ensinanzas descritas
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D18	Creatividade
D19	Lideranza
D22	Motivación pola calidade
D23	Sensibilidade por temas medioambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Tomar conciencia das propostas Europeas e universais, con espírito crítico, para poder colaborar no seu desenvolvimento e impulso, na medida que se considere adecuado no campo educativo.	A3 B8 C10 D2 B12 C17 D6
Coñecer a proposta dos Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable (ODS).	C69 D14
Exporse a posibilidade dun Pacto Educativo no noso ámbito estatal.	D15
Coñecer as principais disposicións lexislativas educativas a nivel estatal e autonómico. Ter capacidade para identificalas, manexalas e xestionalas, de forma que se adquira unha dinámica suficiente para transferir o coñecemento do seu manexo, ante os cambios das mesmas.	A5 B1 C8 D1 C9 D2 C26 D6 C35 D7 D8 D16 D18
Coñecer os principais documentos institucionais de Centro, a importancia clave do Proxecto Educativo (PEC) e do Ideario de Centro, como eixo vertebrador de todas as accións que se deben levar a cabo no mesmo.	A5 B6 C8 D1 B8 C9 D2 B9 C18 D3 B10 C26 D7 B12 C64 D8 C66 D15 D18
Coñecer, analizar e asimilar a existencia dos diferentes órganos de goberno e coordinación dos centros educativos de Primaria e Infantil. Recoñecer as responsabilidades e implicacións de cada un no bo facer do centro educativo.	A3 B6 C1 D1 A4 B9 C8 D2 B12 C9 D6 C64 D7 C66 D8 D14 D15 D18 D22
Identificar as principais esixencias relacionadas cos requisitos mínimos, os servizos de atención á diversidade, complementarios e de recursos persoais dos centros educativos.	A5 B4 C9 D2 B6 C10 D6 B12 C21 D8 C69 D9 D15 D19 D22 D23
Situar a avaliación como un elemento de alta importancia, necesaria para desenvolver un proceso educativo adecuado e alcanzar a calidade e excelencia educativa. Coñecer os distintos significados, tipos, criterios, e modelos de xestión de calidade.	A1 B1 C1 D1 B6 C8 D2 B9 C17 D7 B10 C64 D15 C69

Abordar posibles situacóns reais da vida dos centros educativos con obxectividade, científicidade, iniciativa e espírito de colaboración entre os diferentes membros do centro. Ir adquirindo as competencias individuais necesarias para enfrentarse a unhas oposicóns ou unha entrevista persoal na vida laboral, e no Traballo Fin de Grao da carreira.	A2	B6	C8	D1
			C9	D2
			C10	D3
			C64	D7
			D8	
			D16	
			D18	
			D22	
Coñecer experiencias internacionais e exemplos de experiencias innovadoras en Educación Infantil para aplicalas na aula.	A3	B1	C64	D1
		A4	B12	C66
			D2	
			D3	
			D7	
			D8	
			D14	
			D15	
			D16	
			D18	

Contidos

Tema

INTRODUCCIÓN	Nocións introductorias: explicación da Guía Docente e outras consideracóns.
1- FUNDAMENTACIÓN CONCEPTUAL	Fundamentos Educativos A organización como elemento de mellora A Europa do Coñecemento Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable (ODS) e educación
2- SUBSISTEMA *CONTEXTOUAL	Os Poderes Públicos e a educación como servizo de interese público Sistemas Educativos
3- SUBSISTEMA DE PLANIFICACIÓN	Do Ministerio á Aula Centros Educativos
4- SUBSISTEMA ESTRUTURAL	Organización dos axentes educativos, recursos, espazos, horarios e actividades
5- SUBSISTEMA RELACIONAL	Participación nos centros educativos Potenciar unha cultura de centro que fomente a corresponsabilidade Dimensións da relación Profesor-Alumno
6- SUBSISTEMA DE DIRECCIÓN E LIDERADO	Liderado educativo Liberdade persoal: a vitoria privada como antecedente da pública
7- SUBSISTEMA DE CAMBIO/DESENVOLVO ORGANIZATIVO	A avaliacón como elemento de mellora e de aumento de calidade Avaliación de centros Tipos e técnicas de avaliacón
8- ORGANIZACIÓN ESCOLAR DIFERENCIADA	Análise e experiencias

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	24	32	56
Aprendizaxe colaborativa	23	32	55
Presentación	4	2	6
Exame de preguntas obxectivas	1	32	33

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Traballo tutelado	O/A estudiante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc.
Aprendizaxe colaborativa	Comprende un grupo de procedementos de ensino que parten da organización da clase en pequenos grupos mixtos e heteroxéneos onde o alumnado traballa de forma coordinada entre si para desenvolver tarefas académicas e afondar na súa propia aprendizaxe.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudiantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción					
Traballo tutelado						
Aprendizaxe colaborativa						
Avaliación						
	Descripción	Cualificación				Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballo tutelado	O alumnado entregará na data establecida ao longo do cuatrimestre as prácticas relacionadas co contido da materia que se irá explicando na aula.	30	A5	C26 C64 C66 D6 D7 D8 D14 D15 D16 D18 D22	D1 D2 D3 D14 D15 D16 D18 D22	
Aprendizaxe colaborativa	Traballo realizado colaborativamente.	20	A3 A4 A5	B8 B9 B10	C8 C9 C10 C17 C26 D9 D14 D15 D22	D1 D2 D6 D7 D8 D14 D15 D22
Presentación	Exposición oral do traballo colaborativo apoiándose nun multimedia.	10	A1 A2 A3 A5	B8 B10	C8 C9 C10 C17 C18 C26 C35 C64 C66 D16 D23	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D14 D15 D23
Exame de preguntas obxectivas	Proba tipo test que poderá combinarse con preguntas de resposta curta o de desenvolvemento que versarán sobre os contidos da materia. Concretarase o longo do cuatrimestre. O examen realizaráse presencialmente e na data publicada oficialmente na páxina web da escola	40	A1 A4	B1 B6	C26 C66 B9 B12	D1 D2 D3 D6 D8 D14 D15

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para aprobar a materia en primeira convocatoria é necesario entregar en prazo e expor debidamente os traballos estipulados e superar as probas obxectivas sobre o contido da materia, cunha nota mínima de 5 sobre 10 en cada un dos casos.

- Considérase alumnado non asistente aquel que non asiste con regularidade ao 80% das clases presenciais; devandito alumnado deberá entregar en prazo os traballos prescritos e superar un exame específico sobre o contido da materia.
- Para superar a materia esíxese unha nota mínima de 5 sobre 10 en cada un dos apartados suxeitos a avaliación.
- A cualificación dos traballos, en caso de ser positiva, terase en conta na convocatoria de xullo, non nas posteriores.
- As datas dos exames ordinarios e extraordinarios están dispoñibles na páxina web do centro.
- Unha vez que o profesorado entre na aula, pechado a porta e comezado a explicación da materia, non se poderá entrar na clase.
- Está prohibido utilizar o teléfono móvil na aula, salvo que por razóns pedagóxicas estableza o docente ánda que neste caso priorizarase o uso de computadores ou tablets. O alumnado que use o teléfono móvil será expulsado inmediatamente da clase.

- O alumnado que por motivos laborais non vaia a asistir ás clases terá que porse en contacto co /a docente no primeiros quince días de clase.
- Respectaranse rigorosamente as datas de entrega dos traballos. Non se recollerá ningún traballo fóra da data establecida.
- Terase en conta as faltas de ortografía para a avaliación tanto dos traballos realizados como do exame. Cada falta de ortografía descontará 0,2 da nota final.
- Non se responderá a correos electrónicos durante o período vacacional.
- O alumnado repetidor deberá acollerse aos criterios de avaliación da guía docente vixente neste curso escolar 2020/21.
- Para que conte a asistencia nas clases virtuais a cámara ten que estar encendida.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Alonso, J., **Motivación y aprendizaje en el aula**, Aula XXI, 2000

Blanco-Navarro, M., **La organización escolar**, CEU Ediciones, 2013

Blanco-Navarro, M., **The dimension of the Teacher-Student relationship: frequent language and its conditioning factors**, 10 1(19), Multidisciplinary Journal of School Education, 2021

Campo, A., **Herramientas para los directivos escolares. II**, Wolters Kluwer, 2012

Constitución Española, 1978

Decreto 374/1996, do 17 de outubro, **Regulamento Organico das escolas de educación infantil e dos Colexios de educación Primaria da comunidade autonoma de galicia**,

Decreto 105/2014, do 4 de setembro, **Curriculum de Educación Primaria da comunidade autonoma de Galicia**,

Decreto 330/2009, do 4 de xuño, **Curriculum da Educación Infantil na comunidade autonoma de Galicia**,

Del Pozo, M., **Liderazgo. En Aprender hoy y liderar mañana**, Tekman Books, 2016

Hernández-Castilla, R., Slater, C. y Martínez, J., **Los Objetivos de Desarrollo Sostenibles, un reto para la escuela y el liderazgo escolar**, 24(3), Profesorado. Revista de Curriculum y Formación de, 2020

INEE, **Boletín de Educación del Instituto Nacional de Evaluación**, MEC,

Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, **Ley Orgánica de Educación (Texto consolidadado)**, BOE, 2021

Melgarejo, X., **Gracias, Finlandia: qué podemos aprender del sistema educativo de más éxito**, Plataforma, 2015

Montero, A., **Selección y evaluación de directores de centros educativos**, Wolters Kluwer, 2012

Muñoz, A.I., **Hacia una educación inclusiva universitaria por medio del Aprendizaje-Servicio de alumnos de ingenierías.**, Experiencias pedagógicas e innovación educativa: a, 2018

Saint, D. y Funes, S., **Gestión eficaz de la convivencia en los centros educativos**, Wolters Kluwer, 2012

Torrego, J.C., **El plan de convivencia: fundamentos y recursos para su elaboración y desarrollo**, Alianza, 2010

Vaello, O., **Cómo dar clase a los que no quieren**, Graó, 2011

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/V51G120V01201

Prácticas externas: Practicum/V51G120V01981

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar/V51G120V01205

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos/V51G120V01103

Socioloxía: Socioloxía da educación/V51G120V01105

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/V51G120V01201

Outros comentarios

Recoméndase encarecidamente a lectura detida e traballada da presente Guía Docente, consultando nas primeiras horas da mesma calquera dúbida que poida xurdir.

Tamén se recomenda -desde o momento en que o alumno ou a alumna tome conciencia de que desexa cursar dita materia- a consulta frecuente e variada dos Portais Educativos oficiais dispoñibles na web, especialmente o do Ministerio de Educación e o da Consellería Educativa de Galicia, así como a sección de Educación e Formación da Comisión Europa.

A familiarización coa Plataforma institucional a través da Intranet e Microsoft 365, da que poderán dispor unha vez matriculados na Escola Universitaria Maxisterio CEU de Vigo, será un requisito imprescindible para o desenvolvemento da materia; inclúe a aceptación das esixencias da mesma en canto a datos, uso de micrófonos, cámaras, etc. que se consideren necesarios para o desenvolvemento da mesma.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Teoría e historia da educación

Materia	Educación: Teoría e historia da educación			
Código	V51G120V01102			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Varela Iglesias, Miriam			
Profesorado	Varela Iglesias, Miriam			
Correo-e	myriam.varelaiglesias@ceu.es			
Web				
Descripción xeral				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Abordar con eficacia situacions de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudiantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudiantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudiantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
C12	Abordar e resolver problemas de disciplina
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C20	Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas
C22	Relacionar la educación con el medio, y cooperar con las familias y la comunidad
C24	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar

C62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
C64	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
C68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudio
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D18	Creatividade
D22	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1. Analizar, comprender e avaliar a educación como feito e como acción-intervención desde os marcos teóricos que nos proporcionan tanto a teoría da educación como o saber facer historia da educación.	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B6 B9 B12	C1 C7 C10 C12 C13	D1 D2 D3 D5 D6 D7 C20 C24 C64 C68 D14 D16 D22
2. Analizar a evolución histórica das institucións educativas formais e non formais tendo en conta os condicionamentos sociais, políticos e normativos así como comprender o fenómeno educativo desde a Teoría da Educación.	A1 A2 A3 A4 A5	B5 B6 B9 B11	C1 C10 C14 C17 C20	D1 D2 D3 D6 D7 C24 D9 D14 D15 D16 D22
3. Desenvolver un coñecemento reflexivo e crítico da avaliação que permita comprender a complexidade do proceso educativo.	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B5 B11	C1 C7 C10 C13 C14	D1 D8 D9 D14 D15 D16 C15 C17 D18 C68 D22
4. Valorar a acción educativa do mestre de educación primaria como un proceso de intervención profesional, o que supón explicar, xustificar e xerar pedagogicamente a súa intervención tanto desde os fundamentos teóricos da educación como desde os procesos históricos que a sustentan.	A1 A2 A3 A4 A5 B9	B3 B5 B6 B7 B8 C22	C1 C10 C15 C22 C24 C62	D1 D2 D3 D7 D8 D13 C68 D14 D15 D22

Contidos

Tema

CONCEPTO, FINALIDADES E SISTEMAS EN EDUCACIÓN.	1. A educación e o fenómeno educativo. 2. Perspectivas pedagógicas da acción educativa. 3. Ámbitos da educación.
O COÑECEMENTO CIENTÍFICO DA EDUCACIÓN	1. Introdución á investigación educativa. 2. A corrente dos Annales.
AXENTES E INSTITUCIÓNS EDUCATIVAS	1. Evolución histórica e novas perspectivas do Sistema escolar. A escola de onte.
TEORIAS EDUCATIVAS CONTEMPORÁNEAS E HISTORIA DA EDUCACION PRIMARIA	Escola Tradicional □ Escola Nova. Escola Tradicional. Contexto social e cultural do Movemento da Escola Nova. A Escola Nova como núcleo configurador da Pedagogía Contemporánea: Primeiras experiencias do Movemento. Os principais teóricos da Escola Nova: Dewey, Kerschensteiner, Decroly, Claparède, Montessori, Padre Manjón, Froebel, Ferrière. Novas realizacións.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	40	10	50
Resolución de problemas de forma autónoma	40	10	50
Lección maxistral	42	8	50

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Traballo tutelado	Realizaranse dous traballos de investigación sobre algún tema de interese relacionado coa materia que terase que expoñer na clase.
Resolución de problemas de forma autónoma	Os alumnos/as terán que impartir unha clase práctica inspirándose nun autor da Escola Nova. Este traballo farase en grupo.
Lección maxistral	As leccións que conforman o temario desta materia serán elaborados e presentados de maneira expositiva ao grupo de clase pola profesora, achegando a documentación necesaria para o coñecemento dos contidos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballo tutelado	O alumno poderá resolver as súas dúbidas nas horas de tutoría co profesor individualmente.
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumno poderá resolver as súas dúbidas nas horas de tutoría co profesor individualmente.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballo tutelado	Realizásen 3 traballos que serán tutelados e dirixidos polo profesor. Serán avaliados tendo en conta a calidad das achegas, e o seu formato axustado aos *estándares *científicos. Así mesmo as exposicións serán avaliadas tendo en conta a capacidade expositiva diante da clase, o contido, o dominio dos mesmos, e a *preparacion dos materiais pertinentes.	30 A1 A2 A3 A4 A5 B9 B11 B12 C20 C22 C24 C62 C64 C68 D22	B3 B5 C7 C10 C12 C13 C14 C15 C17 D12 D13 D14 D15 D16 D18 D22

Resolución de problemas de forma autónoma	O profesor proporá problemas sobre contidos *específicos que acheguen actualidade, *reflexión crítica ás *temáticas traballadas en clase. *Así mediante o traballo persoal e reflexivo profundarase nos campos do labor educativo que mais valor teñen no seu quefacer profesional futuro, *valorandose a súa asistencia e *participación ás clases.	30	A1 A2 A3 A4 A5 B9 B11 B12 C20 C22 C24 C62 C64 C68 D22	B3 B5 B6 B7 B8 C14 C15 C17 D12 D13 D14 D15 D16 D18 D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9
Lección magistral	Realizaranse dúas probas escritas, unha durante o curso e outra ao final do cuadrimestre.	40	A1 A2 A3 A4 A5 B9 B11 B12 C20 C22 C24 C62 C64 C68 D22	B3 B5 B6 B7 B8 C1 C7 C10 C12 C13 C14 C15 C17 D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D18 D22

Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliação pretende facer ao alumnado partície do seu proceso de aprendizaxe. En liñas xerais procurarase unha AVALIACIÓN CONTINUA na que se terá en conta tanto os coñecementos previos do alumnado como a súa participación activa e responsable no proceso de aprendizaxe e no seu resultado final. A cualificación final do sistema de avaliação continua será o resultado da suma das distintas notas obtidas das actividades realizadas, segundo as porcentaxes asignadas, tal como queda estipulado no cadro superior. Para aprobar a materia hai que superar os traballos e o exame. Mientras non se aprobe o exame non se sumarán as notas dos traballos tutelados e do traballo en clase. Aqueles alumnos que non aproben a materia na primeira convocatoria manteráselles a nota daqueles traballos/actividades superados e terán que realizar novamente o exame e os traballos/actividades non superados na segunda convocatoria.

AVALIACIÓN GLOBAL: Aquel alumnado que non asista a clase ou se ausente máis dun 20% do cómputo total das aulas impartidas (6 días, 12 horas) deberá acollerse ao sistema de avaliação global que se desenvolverá segundo o establecido nos artigos 19 e 21 do Regulamento sobre Avaliación, a Cualificación e a Calidade da Docencia e do Proceso de Ensino do Estudiantado, aprobado polo Claustro da UVigo, o 18 de abril de 2023. Todo traballo copiado, plagiado ou realizado pola IA será cualificado cun 0.

A Avaliación é Continua, e para superar a materia será necesario ter realizados os traballos que se fagan durante o curso, e o exame final. Deberase aprobar cada un dos traballos e o exame final.

A Avaliación Global será para os alumnos e alumnas que non poidan asistir a clase por circunstancias especiais. Deberán comunicar á profesora ao principio do cuadrimestre para concretar a súa situación. Deberán superar o exame e fazer un traballo que se concretará co profesor. A data de exame será a publicada oficialmente na web da facultade. O horario de tutoría comunicarase a principio de curso.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

NEGRÍN FAJARDO, O. (Coord.), **História de la Educación Española**, Uned, 2006

Bibliografía Complementaria

CARREÑO,M, **Teorías e instituciones contemporáneas de la educación**, SINTESIS, 2000

AYUSTE, A. y OTROS, **Planteamientos de pedagogía crítica**, Graó, 1994.

CAPITAN DIAZ, A, **Historia de la educación en España: De los orígenes al Reglamento General de Instrucción Pública. T. II: Pedagogía contemporánea**, Dykinson, 1.991 y 1.994

ESCOLANO BENITO, A., **La educación en la España contemporánea. Políticas educativas, escolarización y culturas pedagógicas**, Biblioteca Nueva, 2002

ESCOLANO BENITO, A, **Historia de la Educación II.**, Anaya, 1985

FEBVRE, L., **Combates por la historia**, Ariel,, 1970

- GABRIEL, N. DE, **Leer, escribir y contar. Escolarización popular y sociedad en Galicia (1875-1900)**, Ed. do Castro, 1990.
- GABRIEL, N. DE., **Alfabetización y escolarización en España (1887-1950)**, Revista de Educación 14, 1997
- GABRIEL FERNÁNDEZ, N., **Escolarización y sociedad en Galicia (1875- 1900)**, Universidad de Santiago, 1987
- PORTO UCHA, A.S, **La Institución Libre de Enseñanza en Galicia.**, O Castro, 1985
- TUÑÓN DE LARA, M., **¿Por qué la historia?.**, Salvat, 1981
- TIANA, A., OSSENBACH, G., y SANZ, F., (Cord.), **Historia de la Educación (Edad Contemporánea)**, UNED, 2002
- COSTA RICO, A., **Historia da Educación e da Cultura en Galicia. (Séculos IV-XX)**, Edicións Xerais, 2004
- PUELLES BENÍTEZ, M., **Historia de la educación en España. Siglo XIX.**, UNED, 1989.
- BERGOGLIO J.M., **Educar: exigencia y pasión. Desafíos para educadores cristianos.** Madrid, CCS, Madrid, CCS, 2013
- BOGHSSIAN, P., **El miedo al conocimiento. Contra el relativismo y el constructivismo.**, ALIANZA, 2012
- DE VIGUERIE, J., **Los pedagogos. Ensayo histórico sobre la utopía pedagógica.**, Encuentro., 2011
- DEL VALLE, A., **La pedagogía de inspiración católica.**, THE, 2000
- GIUSSANI, L., **Educar es un riesgo.**, Encuentro., 2006
- GRANADOS J., **La alianza educativa. Introducción al arte de vivir.**, MONTE CARMELO, 2009
- GUARDINI, R., **Cartas sobre la formación de sí mismo.**, PALABRA, 2000
- GUARDINI, R., . **Las etapas de la vida.**, PALABRA, 2006
- LÉCUYER, C., **Educar en la realidad. ..**, PLATAFORMA, 2015
- MORALES, T., **Coloquio familiar**, B.A.C., 2013

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS**Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos**

Materia	Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos			
Código	V51G120V01103			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Muñoz Prieto, María del Mar			
Profesorado	Muñoz Prieto, María del Mar			
Correo-e	mmunoz@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es/			
Descripción xeral	Coa Psicoloxía do Desenvolvemento preténdese que o alumno poida coñecer o proceso do cambio e maduración que se produce no ser humano desde os seis ata os doce anos, aínda que esta disciplina abarca todos os cambios que se producen na persoa ao longo de todo o ciclo vital. A través da Psicoloxía do Desenvolvemento, poderemos coñecer os cambios dos procesos psicolóxicos e comportamentais			

Resultados de Formación e Aprendizaxe**Código**

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacions de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C27	Suscitar e resolver problemas asociados coas ciencias á vida cotiá
C29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
C30	Desenvolver e evaluar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover a adquisición de competencias básicas nos estudiantes
C41	Valorar a relación entre matemáticas e ciencias como un dos alicerces do pensamento científico
C43	Comprender os principios básicos das ciencias da lingua e a comunicación
C44	Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D14	Razoamento crítico
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacions
D19	Lideranza
D21	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Saber promover a adquisición de hábitos ao redor da observación	A1	B2	C8	D1
	A2	B3	C17	D2
	A3		C27	D3
	A4		C29	D7
			C30	D8
			C41	D9
			C43	D10
			C44	D16
				D17
				D19
				D21
Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar			B1	D14
El alumno debe desarrollar un adecuado juicio critico.				D9
También debe fomentar de manera saludable el trabajo en equipo.				D14

Contidos

Tema	
1. PARADIGMAS E TEORÍAS DO DESENVOLVIMENTO HUMANO	1.1. Principais aproximacións á Psicoloxía do desenvolvemento. 1.2. As grandes controversias conceptuais. 1.3. Modelos e teorías explicativas do desenvolvemento humano.
2. CONTEXTOS E FACTORES DO DESENVOLVIMENTO NA IDADE ESCOLAR	2.1. Conceptos básicos. 2.2. Factores que condicionan o desenvolvemento.
3. DESENVOLVIMENTO FÍSICO E PSICOMOTRIZ DOS 6 A 12 ANOS	3.1. O desenvolvemento da psicomotricidade. 3.2. Evolución das conductas psicomotoras. 3.3. O esquema corporal.
4. DESENVOLVIMENTO COGNITIVO E INTELECTUAL	4.1. Pensamento operacional concreto. 4.2. A metacognición.
5. DESENVOLVIMENTO COMUNICATIVO E DA LINGUAXE	5.1. Procesos de aprendizaxe da linguaxe na Educación Primaria. 5.2. A inguaxe oral, a lectura e a escritura. 5.3. Estimulación da linguaxe na aula de primaria.
6. DESENVOLVEMENTO DA PERSONALIDADE, AFECTIVO E EMOCIONAL	6.1. Os lazos afectivos entre los 6 e 12 anos. 6.2. Desenvolvemento emocional. Intelixencia emocional. 6.3. O desenvolvemento da personalidade na etapa escolar; o concepto de sí mesmo, a autoestima e o desenvolvemento do autocontrol.
7. DESENVOLVIMENTO NA ADOLESCENCIA	7.1. A chegada do pensamento formal. 7.2. pensamento psicoemocional do adolescente. 7.3. O grupo de iguais. Intervención para resolver problemas de conducta.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	18	40	58
Debate	7	10	17
Traballo tutelado	7	15	22
Presentación	11	22	33
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Traballo	6	6	12
Resolución de problemas e/ou exercicios	6	1	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición de contidos teóricos que axuden a fomentar o xuízo crítico e a reflexión.
Debate	Actividades nas que o alumnado poida defender posturas contrarias sobre un tema determinado.
Traballo tutelado	O alumno terá que enviar á plafaforma a actividade solicitada pola profesora. A actividade non pode ter faltas de ortografía nin estar con plaxio. Ten un carácter avaliativo.
Presentación	O alumno ten que presentar unha exposición oral na aula. É obrigatorio. É un traballo grupal

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción

Lección maxistral	A atención personalizada realizarase a través da orientación dos alumnos/as. Previamente as titorías deben ser acordadas co profesor/a
Debate	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos/as para preparar a exposición dos debates. Previamente deberase realizar unha procura das fontes de información existentes sobre o tema a debater na aula.
Traballo tutelado	O alumno ten que resolver actividades que programe a mestre.
Presentación	O alumno ten que facer unha presentación oral en grupo.
Probas	Descripción
Exame de preguntas obxectivas	Tempo dedicado a resolver dúbidas sobre contidos, traballos e as prácticas da materia.
Traballo	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos/as achega do tema que debe traballar en grupo. As titorías serán obligatorias, e consistirán en guiar aos alumnos/as para que poidan realizar de maneira óptima o seu traballo teórico, que deberá ir acompañado sempre dunha presentación na aula. Para iso, concretarase día e hora.
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumno remitirá á mestre actividades relacionadas coa materia.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Para superar a materia, o alumno/a deberá responder a unha proba tipo test, que ten que estar aprobada con un 5 sobre 10.	40	D1 D2 D8 D9
Traballo	O alumno ten que presentar de manera oral unha presentación na aula dun tema eleixido. É obligatorio. É grupal.	30	D1 D2 D9 D16 D17
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumno ten que enviar un documento cando o solicite o tutor, é obligatorio. É individual.	30	A1 A2 A3 A4

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para o alumnado que siga a avaliación continua, os traballos serán obligatorios. Requírese asistencia regular e participación activa en polo menos o 80% das sesións, tanto en horas teóricas como prácticas.

En liñas xerais buscarase unha AVALIACIÓN CONTINUA na que se teñan en conta tanto os coñecementos previos do alumnado como a súa participación activa e responsable no proceso de aprendizaxe e no seu resultado final.

Seguir a modalidade de avaliación continua non garante a superación da materia. É necesario superar unha proba obxectiva, así como realizar actividades programadas na aula. Mientras non se aprobe o exame, non se valorarán as cualificacións dos traballos tutelados, así como o traballo realizado na aula.

En relación coas actividades a impartir, comunicárselle ao alumno en que días debe facelo, tanto en tarefas individuais como en grupo, en función do número de alumnos matriculados na materia.

Aqueles alumnos que non superen a materia en primeira convocatoria conservarán a nota daqueles traballos/actividades superados e terán que realizar de novo o exame e os traballos/actividades non superados.

AVALIACIÓN GLOBAL: Aqueles alumnos que non asistan a clase ou se ausenten a máis do 20% do total das clases impartidas (6 días, 12 horas) deberán acollerse ao sistema de avaliación global que se desenvolverá segundo o establecido nos artigos 19 e 21. do Regulamento de Avaliación, Cualificación e Calidade da Ensinanza e do Proceso Docente do Alumnado, aprobado polo Claustro da UVigo, o 18 de abril de 2023.

Todos os traballos copiados e plaxiados puntuaranse cun 0.

Titorías e exames: Consultar páxina web.

O profesor está a disposición do alumnado para recibir titorías colectivas e individuais, con fin de reforzar contidos ou actividades complementarias relacionadas coa materia.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Berger, K., **Psicología del desarrollo. Infancia y adolescencia**, Panamericana, 2007

Bisquerra, R., **Inteligencia emocional en educación**, Síntesis, 1990

Córdoba, A. I.; Descals A., y Gil Mª. D., **Psicología del desarrollo en la edad escolar**, Pirámide, 2006

Delval, J., **El desarrollo humano**, SIGLO XXI, 2002

Gesell, A., **El niño de 0 a 5 años**, Paidós, 1985

Myers, D., **Psicología**, Panamericana, 2006

Toro, J., y Ezpetela, L., **Psicopatología del desarrollo**, Pirámide, 2014

Triñanes, M. V., y Gallardo, J. A. (Coord.), **Psicología de la educación y del desarrollo en contextos escolares**.</;, Pirámide, 2004

Bibliografía Complementaria

Aguado, L., **Emoción, afecto y motivación**, Alianza, 2019

Antón Santiago, R., **Adolescentes 2.0**, CCS, 2019

Frontiñán, J., **Neurociencia, cerebro, conducta y aprendizaje**, Libsa, 2020

Fuentes, M. J., y González, A., **Psicología del desarrollo. Teoría y prácticas**, Aljibe, 2006

Fuentes, M. J., De la Morena H. L., y Bargas, C., **Psicología del desarrollo**, Aljibe, 1995

García, J. A., y Lacasa, P., **Psicología evolutiva**, Aljibe, 1994

González, A., Fuentes, M. J., De la Morena H. L., y Bargas, C., **Psicología del desarrollo**, Aljibe, 1995

Maíllo, J. M., **Psicología del desarrollo: en una perspectiva educativa**, CEPE, 2006

Mariscal, S. y Giménez-Dasi, M., **El desarrollo psicológico a lo largo de la vida**, Panamericana, 2009

Papalia, D., **Psicología del desarrollo**, Graw Hill., 2009

Romero Carrasco, V., **A mi rollo con mi móvil y mis redes**, Larousse, 2023

Stassen, K., **Psicología del desarrollo**, Panamericana, 2007

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar/V51G120V01205

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento/V51G120V01104

DATOS IDENTIFICATIVOS

Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento

Materia	Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento			
Código	V51G120V01104			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descriptores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Ayuso Manso, María Jesús			
Profesorado	Ayuso Manso, María Jesús			
Correo-e	mjayuso@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisteriovigo.com			
Descripción xeral				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C37	Desenvolver e evaluar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
D1	Capacidade de análise e síntese
D7	Resolución de problemas
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
- Capacidade para organizar coherentemente ideas e argumentos.	D1 D7 D13
- Capacidade para analizar, valorar e discutir argumentos alleos.	B5 C37 D1 D7 D13
- Capacidade para interpretar críticamente os textos	C13 D1 D7 D13

Contidos

Tema

1- A filosofía como pensamento que se ocupa de problemas específicos.	1. Introducción: filosofía, historia e problemas específicos.
2- As diversas respuestas que se deron ao longo da historia dos problemas expostos.	1. A modernidade como unha forma concreta de civilización. 2. A filosofía nun mundo global.
3- os esquemas de pensamento que configuraron o que somos.	3. Filosofías do século XX. 4. A posmodernidad.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	3	15	18
Cartafol/dossier	13	32	45
Foros de discusión	2	1	3
Lección maxistral	16	36	52
Cartafol/dossier	2	24	26
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	4	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descripción	
Seminario	Existe a leitura dun libro a elixir entre varios dos que propón a profesora e a participación activa en dúas sesións de seminario.
Cartafol/dossier	Ao longo do curso, o profesor ofrece a posibilidade de realizar traballos individuais en relación cos temas impartidos. Tamén se avalía a participación positiva na aula
Foros de discusión	Neste apartado cualificarse a participación oral nas diferentes actividades da materia.
Lección maxistral	A sesión maxistral será desenvolvida polo profesor. Servirase de películas, power point, cuestionarios iniciais ou finais.

Atención personalizada

Metodoloxías Descripción

Lección maxistral	Sesión maxistral Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo. Todas as sesións maxistrais teñen que estar vinculadas ás prácticas. Estas prácticas poden ser: debates, diálogos, etc
Seminario	O traballo do seminario exige unha leitura e comprensión dun libro para despois presentar e discutir o que lerón. O profesor orienta nesta leitura, resuelve dúbidas e profundiza no contido.

Probas Descripción

Cartafol/dossier	Traballos individuais
------------------	-----------------------

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Seminario	Exige a leitura dun libro e a participación activa en dúas sesións de seminario.	20	C13	D13
Foros de discusión	Se evalúa participación oral na aula.	20	C13 C37	D7
Cartafol/dossier	Ao longo do curso, o profesor ofrece a posibilidade de realizar traballos individuais en relación cos temas impartidos.	20	C13	D1
Exame de preguntas de desenvolvemento	O examen final é unha proba de desnrolo de 5 preguntas abertas sobre os contidos e competencias da materia.	40	C13 D7	D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado que non asistan a clase o que teña mais do 20 % das faltas de asistencia, deben poñerse en contacto o mais axiña posible coa profesora. Para ser avaliados deberán facer o examen final global dos contidos desenvolvidos na clase (50% da calificación total) e ler un libro (50 % da calificación). A avaliação do libro ten unha parte escrita e outra oral. As fechas do examen final se poden consultar na web da escola.

Para ser avaliados e obligatorio presentarse o seminario do libro e ter no examen final o menos 2 puntos

Os libros que deben ler se propondrán ao principio do curso

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Burgos, J. M., **Antropología, una guía para la existencia.**, Palabra, 2003

Fayos Febrer, R., **La tarea de ser hombre**, CEU Ediciones, 2018

García Morente, **Lecciones preliminares de Filosofía**, Encuentro, 2007

Gevaert, J., **El problema del hombre**, Sígueme, 2003

Marías, J., **Antropología Metafísica**, Alianza, 1983

Valverde, C., **Antropología filosófica**, EDICEP, 1995

Yepes Stork R. y Aranguren Echevarría, J., **Fundamentos de Antropología**, EUNSA, 2003

Frankl, V., **El hombre en busca de sentido**, Herder, 2001

Bibliografía Complementaria

Recomendación

Outros comentarios

Non hai materias que sexan requisito para cursar esta. Esta materia non é requisito para ningunha outra.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Socioloxía: Socioloxía da educación

Materia	Socioloxía: Socioloxía da educación			
Código	V51G120V01105			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descriptores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Ciga Tellechea, Elena			
Profesorado	Ciga Tellechea, Elena			
Correo-e	elena.cigatellechea@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es/			
Descripción xeral	Esta materia trata dunha introdución á dimensión sociolóxica da educación. Principalmente realizarase unha aproximación a este campo das ciencias sociais.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Abordar con eficacia situacions de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudiantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudiantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudiantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudiantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacions escolares en contextos multiculturales
C20	Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas
C21	Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar no periodo 6-12
C22	Relacionar la educación con el medio, y cooperar con las familias y la comunidad

C23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
C24	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar
C28	Valorar as ciencias como un feito cultural
C29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
C31	Comprender os principios básicos das ciencias sociais
C34	Fomentar a educación democrática da ciudadanía e a práctica do pensamento social crítico
C35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos
C48	Fomentar a lectura e animar a escribir
C62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
C64	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
C69	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todos as ensinanzas descritas
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudio
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacións inter persoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Lideranza
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Iniciativa e espírito emprendedor
D22	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Ser capaces de utilizar as achegas da socioloxía como un instrumento de análise e comprensión da realidad	A1 B8 C9 D20 A2 B9 C10 A3 B10 C23 C28 C29 C31 C34 C35 C64 C69
Analizar a educación como un feito social, como unha institución básica na sociedade actual.	B12
Analizar as súas funcións sociais, as súas transformacións e os seus conflitos.	
Descubrir os aspectos sociais non pedagóxicos implicados nos procesos educativos (transformacións sociais, economía e mercado de traballo, política[]).	C10 C23
Comprender as demandas institucionais da educación no contexto actual: *multiculturalidad e *interculturalidad, desigualdade, segregación, discriminación, inclusión e exclusión social, impacto das linguaxes visuais, familias, relacións de xénero, relacións *intergeneracionais...	B4 C9 D13 B6 C10 B9 C14 C15 C23 C35
Analizar o impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das tecnoloxías.	C23
Coñecer a evolución da institución familiar, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e de educación no contexto familiar, para poder *interactuar eficazmente coas familias.	C20 C21 C22 C24

Avaliar as accións dentro e fóra dos centros educativos destinadas á formación cidadá	B4 B5 B7 B10	C9 C14 C29	D15 D22
Comprender textos complexos, sintetizar e traballar con diferentes tipos de informacións. E saber expresarse correctamente por escrito e de maneira oral en público.	A4 A5	B3 B11	C48 C69
			D1 D2 D3 D5 D6 D14 D16
Ser capaces de escutar e comprender aos demais, de facerse entender un mesmo (de forma oral e escrita), e de asumir a responsabilidade propia e do grupo.	A4 A5	B5 C13 C62	D7 D8 D9 D12 D17 D18 D19 D21

Contidos

Tema	
A perspectiva sociolóxica, conceptos xerais e perspectivas teóricas sociolóxicas.	<ul style="list-style-type: none"> - A perspectiva sociolóxica na vida cotiá. - A socioloxía como ciencia: orixes e desenvolvemento. - A socioloxía da educación: definición, obxecto de estudo e niveis de análises. - As achegas da socioloxía clásica: Comte, Durkheim, Marx e Weber.
Cultura e educación.	<ul style="list-style-type: none"> - Culturas familiares e cultura escolar: a reprodución cultural e os factores sociais do rendemento escolar. - Culturas xuvenís e educación.
Contexto social, cambios *sociodemográficos e acceso ao mercado de traballo. Políticas educativas.	Relación entre sistema social e sistema educativo, funcións sociais da educación, e retos educativos nos novos escenarios sociais: o abandono escolar.
Educación e cidadanía.	A diversidade cultural no contexto escolar, o xénero nos procesos de interacción...
O impacto das Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC) na educación.	A revolución do TIC e a sociedade da información: os riscos e as novas oportunidades que ofrecen.
Socioloxía da interacción na aula e resolución de conflitos.	A escola como *microsociedad, o currículo oculto, a socialización na aula, a *disrupción na aula, a violencia escolar...
Socioloxía da familia.	A análise sociolóxica da familia: a rápida transformación da institución familiar na sociedade actual, diversidade de modelos fronte ao modelo tradicional, a socialización no marco da familia, os modelos de socialización familiar, a relación familia-escola...

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	0	20
Estudo previo	0	34	34
Debate	6	0	6
Resolución de problemas de forma autónoma	6	20	26
Traballo tutelado	8	20	28
Seminario	2	8	10
Presentación	10	8	18
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición e explicación por parte da profesora dos contidos teóricos da materia obxecto de estudo.
Estudo previo	Sempre, antes de cada sesión presencial maxistral, o alumnado deberá ler e traballar pola súa conta a documentación ou o material proposto e facilitado pola profesora.
Debate	Charla aberta entre o grupo de alumnos/as e a profesora. Poderá centrarse nun tema ou *subtema dos contidos da materia, no comentario ou análise dalgún exemplo ou caso concreto, na posta en común dalgún exercicio ou tarefa desenvolvida previamente de maneira individual ou grupal...

Resolución de problemas de forma autónoma	Realización de diversas tareas ou informes sobre temáticas tratadas na materia.
Trabajo tutelado	Realización dun traballo teórico-práctico en pequenos grupos de trabajo.
Seminario	Directrices de elaboración do trabalho, supervisión e resolución de dúbidas.
Presentación	Exposición oral ante o grupo clase do traballo teórico-práctico realizado nos pequenos grupos de trabajo.

Atención personalizada

Metodoloxías Descripción

Trabajo tutelado O traballo grupal desta materia será supervisado e asesorado de maneira personalizada pola mestra.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección magistral	Asistencia a clase e PARTICIPACIÓN nas diferentes actividades realizadas nela: explicación de contidos, debates, postas en común...	10	A1 A2 A3 A4 A5 B8 B10 B11	B3 B4 B5 B6 B7 C69 D14 D15 D16 D17 D18 D22	C20 C22 C23 C24 C69 D1 D2 D3 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D21	D1 D2 D3 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D21
Trabajo tutelado	Consistirá na avaliação da parte escrita do traballo teórico-práctico realizado nos pequenos grupos de trabajo.	25	A1 A2 A3 A4 A5 B8 B10 B11 B12	B3 B4 B5 B6 B7 C69 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D21 D22	C20 C22 C23 C24 C69 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D21	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D21
Presentación	Avaliarase a exposición oral e pública dos traballos tutelados realizados en pequenos grupos.	25	A1 A2 A3	B11 C69 D4	C20 C69 D5 D9 D18	D1 D3 D5 D9 D18
Resolución de problemas e/ou exercicios	EXAME FINAL. Poderá combinar as preguntas cortas con alguma pregunta un pouco más longa de desenvolvemento. No entanto, isto concretarase ao longo do cuadrimestre.	40	A1 A5 B9 B10 B12	B6 B8 C22 C23 C24	C20 C21 C22 C23 C24 D69	D1 D3 D14 D15 D20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para aprobar a materia e calcular a media co resto de cualificacións, cómpre obter, cando menos, unha puntuación concreta esixida no exame final. Concretarase ao longo do cuadrimestre.

Os alumnos/as que por razones xustificadas non poidan asistir a clase regularmente, ou aqueles que asistan a menos do 80% das sesións, acolleranse ao seguinte plan de avaliação: -Trabajos tutelados (con exposición individual)= 40% -Exame final= 60% Importante

: estes alumnos/as deberán porse en contacto coa profesora durante os primeiros días

de curso. Para saber as datas e horas dos exames (tanto o da convocatoria de decembro-xaneiro como o da convocatoria de xullo), consultar o calendario oficial de exames da escola.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Giddens, A. y Sutton, P.W., **Sociología**, 8^a ed., Alianza, 2018

Giddens, A. y Sutton, P.W., **Conceptos esenciales de sociología**, Alianza, 2015

Taberner Guasp, J., **Sociología y educación. El sistema educativo en sociedades modernas. Funciones, cambios y conflictos**, 4^a ed., Tecnos, 2009

Trinidad Requena, A. y Gómez, J., **Sociedad, familia y educación. Una introducción a la sociología de la educación**, Tecnos, 2012

Bibliografía Complementaria

Abellán, J. y Weber, M., **La ética protestante y el espíritu del capitalismo**, Alianza, 2021

Asensio, M., Corriente, A., López, J.L. y Thorpe, C., **El libro de la sociología**, Akal, 2016

Bauman, Z., **¿La riqueza de unos pocos nos beneficia a todos?**, 3ª imp., Paidós, 2017

Carbonell, J., **La escuela: entre la utopía y la realidad. Diez temas de sociología de la educación**, Octaedro, 1996

Elias, N., **Sociología fundamental**, Gedisa, 2008

Fernández Palomares, F., **Sociología de la educación**, Pearson, 2010

Friedrich, S., Miramón, I. y Palibrk, I., **La sociedad del rendimiento: cómo el neoliberalismo impregna nuestras vidas**, Katakrak, 2018

Giner, S., **Sociología**, 2^a ed., Península, 2010

Giner, S., Lamo de Espinosa, E. y Torres, C., **Diccionario de sociología**, 2^a ed., Alianza, 2006

Guerrero Serón, A., **Manual de sociología de la educación**, Síntesis, 2002

Iglesias de Ussel, J., Trinidad Requena, A. y Soriano Miras, R.M., **La sociedad desde la sociología: una introducción a la sociología general**, 2^a ed., Tecnos, 2018

Jackson, Ph.W., **La vida en las aulas**, 2^a ed., Morata, 1991

Moraes, N., Brändle, G., Fernández, A.B. y García, J.J., **Sociología de la educación para educadores**, Diego Marín, 2013

Quintana Cabanas, J. M., **Sociología de la educación**, Dykinson, 1993

Rodríguez Olaizola, J.M., **Hoy es ahora (gente sólida para tiempos líquidos)**, Sal Terrae, 2011

Rodríguez Olaizola, J.M., **Mosaico humano**, Sal Terrae, 2015

Sennett, R., **La corrosión del carácter: las consecuencias personales del trabajo en el nuevo capitalismo**, 12^a ed., Anagrama, 2013

Valero Matas, J.A., **Explorando el mundo cotidiano: una introducción a la sociología**, Tecnos, 2019

Yuill, C., Riera, A., Thorpe, C. y Todd, M., **Sociología para mentes inquietas**, DK, 2018

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS**Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria**

Materia	Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria			
Código	V51G120V01201			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Lloves Pequeño, Isabel Marta			
Profesorado	Lloves Pequeño, Isabel Marta			
Correo-e	marta.llovespequeno@ceu.es			
Web				
Descripción xeral	<p>O currículo é o eixo sobre o que se desenvolve o labor educativo, tanto nos seus aspectos conceptuais (concepcións, componentes, niveis, *etc), como nos *procedimentais(procesos de deseño, posta en práctica, avaliación, *etc), por iso é polo que sexa unha materia fundamental na preparación do futuro docente de Educación Primaria.</p> <p>A materia adecúase ao perfil profesional e académico da titulación nos seguintes aspectos:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1- En relación coa temática referida ao currículo: <ul style="list-style-type: none"> - En termos xerais, asesoramento *grupal e individual sobre calquera aspecto relacionado co ámbito curricular. - Especificamente o relacionado co deseño e avaliación de programas educativos , de unidades didácticas, de materias e actividades, así como de documentos do centro. 2- En relación coa temática referida á innovación educativa e investigación : <ul style="list-style-type: none"> -Deseño, aplicación e avaliación de prácticas educativas innovadoras. - Elaboración de informes utilizando diferentes formatos para divulgar innovacións educativas. - Utilización do sistema de referencias bibliográficas recomendadas pola APA -Coñecemento dos conceptos e procesos curriculares, así como das diferentes correntes de pensamento curricular. 			

A *ma

Esta materia ten como meta fundamental axudar ao alumnado a adquirir e desenvolver competencias relacionadas co coñecemento, as técnicas e as actitudes necesarias para deseñar, executar e avaliar o currículo correspondente a unha aula de Educación Primaria no sistema educativo español regulado na Comunidade Autónoma de Galicia.

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá

B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C5	Coñecer as propostas e desenvolvimentos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao período 6-12
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C12	Abordar e resolver problemas de disciplina
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturais
C16	Deseñar, planificar e evaluar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C18	Participar na definición do proxecto educativo e na actividade xeral do centro atendendo a criterios de xestión de calidade
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D6	Capacidade de xestión da información
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D13	Reconeñemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D22	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
1. Analizar e comprender os procesos educativos na aula e fóra dela relativos ao período de 6 - 12 anos.	B1 C7 D1 B2 C8 D2 B4 C9 D8 B8 C11 D13 B10 C15 D14 B11 C17 B12
2 Coñecer e analizar os elementos básicos do currículo de Educación Primaria e cuestionar *críticamente as diversas tendencias e propostas curriculares da administración educativa.	A3 B1 C5 D1 A5 B2 C8 D2 B8 C16 D6 B11 C17 D8 B12 D9 D14 D16 D22
10. Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e de aprendizaxe na aula atendendo ás necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.	A2 B1 C16 D2 B2 C17 D8 B4 C18 D13 B5 D14 B11 D15 D22
4. Seleccionar, desenvolver e avaliar os contidos do currículo mediante recursos didácticos adecuados e promover las competencias correspondientes nos estudiantes.	A5 B1 C15 D2 B2 C16 D6 B3 C17 D8 B8 C18 D9 B11 D13 D14

5. Lograr unha capacidade de relación e de comunicación, así como de equilibrio emocional nas variadas circunstancias da actividade profesional.	A4	B2	C7	D9
		B5	C12	D13
		B8	C15	D17
		B10	C18	
		B11		
6. Capacitarse para traballar en equipo cos compañeros e outros profesionais dentro e fóra do centro como condición necesaria para a mellora da súa actividade profesional, compartindo saber e experiencias.	A5	B2	C13	D9
		B5	C14	D15
		B10	C18	
7. Preparar, seleccionar e construír materiais didácticos e utilizalos nos marcos específicos das distintas disciplinas atendendo aos principios teóricos básicos da globalización e da súa aplicación á etapa de Educación Primaria.	A2	B1	C15	D6
		B2	C16	
		B4		
		B11		
8. Desenvolver a capacidade para recompilar, analizar, elaborar, crear, seleccionar e avaliar materiais curriculares adecuados ás características do alumno de Educación Primaria. Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, dos procesos de ensino-aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.	A2	B10	C7	D2
	A3	B11	C16	D9
				D22
9. Empregar a avaliação, na súa función propiamente pedagógica e non meramente acreditativa, como elemento regulador e promotor do ensino, da aprendizaxe e da súa propia formación.	A3	B1	C9	D1
		B2	C12	D2
		B5	C16	D8
		B9	C18	D9
				D15
				D22
10. Potenciar o rendemento académico dos alumnos e do seu progreso escolar, no marco dunha educación integral.	A5	B3	C12	D2
		B4	C13	D8
		B5	C14	D9
		B9	C15	D13
		B12		D15
				D22
11. Asumir a necesidade de desenvolvemento integral continuo, mediante a **autoevaluación da propia práctica.	A5	B2	C9	D8
		B9		D14
		B10		D15
		B12		D22
12. Comprender que a dinámica diaria en Educación Primaria é cambiante en función de cada estudiante, grupo e situación. Saber ser flexible no exercicio da función docente.		B3	C7	D13
		B4	C11	D15
		B12	C12	D16
				D17
				D22

Contidos

Tema

1. Teorías e modelos currícuulares.	
2. Compoñentes didácticos do proceso de ensino- aprendizaxe.	2.1. Docente, discente e contidos de aprendizaxe na educación escolarizada. 2.2. O proceso de ensino-aprendizaxe: análise.
3. O currículo de Educación Primaria	3.1. Leis orgánicas vixentes en materia de currículo. 3.2. O desenvolvemento das leis orgánicas. 3.3. O Decreto de Currículo de Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia. 3.4. Elementos do currículo.
4. As funcións do profesor de Educación Primaria	
5. Os obxectivos e as competencias no currículo de Educación Primaria.	5.1. Metas e obxectivos. 5.2. Tipos de obxectivos 5.3. As competencias clave en Educación Primaria
6. Selección e secuenciación de contidos.	6.1. Contidos educativos: definición e clasificación. 6.2. Selección e secuenciación de contidos.
7. Métodos, principios e estratexias didácticas	7.1. Os métodos de ensino. 7.2. As técnicas de ensino. 7.3. Principios didácticos. 7.4. Estratexias de ensino-aprendizaxe.
8. Tarefas de ensino e organización de procesos de ensino-aprendizaxe	8.1. As tarefas , actividades e exercicios. 8.2. Compoñentes e estructura das actividades. 8.3. Criterios para a selección das actividades. 8.4. Actividades complementarias e extraescolares.

9. Construcción e análise de recursos e materiais didácticos.	9.1. Concepto e clasificación dos medios didácticos. 9.2. Función dos recursos no ensino. 9.3. O libro de texto como recurso didáctico. A contorna como recurso. Os medios audiovisuais e as tics. 9.4. Avaliación dos medios e os recursos no ensino. 9.5. Construcción de novos recursos.
---	---

10. A avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe.

11. Diversidade e inclusión na aula de Primaria.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	28	38	66
Traballo tutelado	23	40	63
Resolución de problemas	0	15	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	4	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante. Estas sesións estruturaránse en varias fases: Introdución, desenvolvemento, conclusións e debate para explicar e aclarar os conceptos crave. As sesións maxistras realizaránse con todo o grupo clase. .
Traballo tutelado	O/a estudiante desenvolve proxectos na aula baixa as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudiante.
Resolución de problemas	O/a estudiante desenvolve exercicios na aula baixa as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudiante.

Atención personalizada

Metodoloxías Descripción

Traballo tutelado	Seguimento das actividades realizadas por cada estudiante en clases de gran grupo, grupos medios e grupos pequenos.
-------------------	---

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballo tutelado	Elaboración grupal de dúas programacións didácticas, fundamentadas e ben planificadas, que recollan os conceptos básicos da asignatura atendendo ao currículum establecido para a etapa de primaria, que se complementará cunha exposición na data e termos determinados pola docente ao longo do cuatrimestre.	30	A2 B1 C7 D1 A3 B2 C8 D2 A4 B4 C9 D6 A5 B10 C12 D8 B11 C15 D9 B12 C16 D13 C17 D15 C18
Resolución de problemas	Realización de exercicios prácticos e resolución de tarefas, análise de casos, propostas metodolóxicas e deseño de actividades. Terase en conta a resolución satisfactoria das propostas, a participación activa, actitude e aproveitamento do alumno/a no desempeño das diferentes actividades propostas pola docente.	30	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización dunha proba avaliativa escrita ao final do cuatrimestre que poderá estar formada por preguntas tanto de respostar de forma curta ou tipo test, como de desenvolver de forma extensa.	40	A3 B1 C8 D1 A5 B11 C11 D14 C17

Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliação pretende facer ao alumnado partícipe do seu proceso de aprendizaxe. En liñas xenerais se procurará unha **AVALIACIÓN CONTINUA** na que se terá en conta tanto os coñecementos previos do alumnado como a sua participación activa e responsable no proceso de aprendizaxe e no seu resultado final.

A calificación final do sistema de avaliação continua será o resultado da suma das distintas notas obtidas das actividades

realizadas, segundo as porcentaxes asignadas, tal como queda estipulado no cuadro superior. Para aprobeitar a materia hay que superar os traballos e o exame. Mentras non se aprobe o exame non se sumarán as notas dos traballos tutelados e do traballo en clase. Aqueles alumnos que no aproben a materia na primeira convocatoria se lles manterá a nota daqueles traballos/actividades superados e terán que realizar novamente o exame e os traballos/actividades non superados na segunda convocatoria.

AVALIACIÓN GLOBAL: Aquel alumnado que non asista a clase ou se ausente máis dun 20% do cómputo total das aulas impartidas (6 días, 12 horas) deberá acollerse ao sistema de avaliación global que se desenvolverá segundo o establecido nos artigos 19 e 21 do Reglamento sobre Avaliación, a Cualificación e a Calidade da Docencia e do Proceso de Ensinanza do Estudiantado, aprobado polo Claustro de la UVigo, o 18 de abril de 2023.

Todo traballo copiado, plaxiado ou realizado por la IA será calificado cun 0.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

DECRETO 155/2022, do 15 de setembro, **polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.**, DOG, 2022

Cantón Mayo,I. y Pino Juste, M., **Diseño y Desarrollo del Currículum**, Alianza, 2011

Bibliografía Complementaria

DECRETO 229/2011, do 7 de diciembre, **polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio**, DOG, 2011

Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, **por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo de Educación.**, BOE, 2020

Orden ECD/65/2015, de 21 de enero, **por la que se describen las relaciones entre las competencias, los contenidos y los criterios de evaluación de la educación primaria, la educación secundaria obligatoria y el bachillerato.**, BOE, 2015

ORDEN do 9 de xuño de 2016, **pola que se regula a avaliação e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.**, DOG, 2016

Monsalve Lorente, L., **Investigación y Diseño del Currículum por Competencias: el Enfoque STEM**, Octaedro, 2023

Ruiz Martín, H., **¿Cómo Aprendemos? Una Aproximación Científica al Aprendizaje y la Enseñanza**, Grao, 2020

García Arias, Toni, **Cómo Mejorar la Calidad Educativa del Centro de la Dirección al Aula**, Pirámide, 2020

Alba Pastor, C., **Enseñar Pensando en todos los Estudiantes**, SM, 2022

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino/V51G120V01101

Socioloxía: Socioloxía da educación/V51G120V01105

Outros comentarios

A proposta docente que se presenta pretende habituar aos estudiantes no uso dos conceptos propios do ámbito curricular e a sua concreción e manexo do currículum correspondente á etapa de primaria.

Non se trata de memorizar definicións, nomes ou datas senón de comprender con claridade o significado dos termos e nocións que servirán como ferramentas de traballo, tanto en outras materias como para la futura labor docente.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria

Materia	Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria			
Código	V51G120V01202			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Santos Hermo, Alberto			
Profesorado	Santos Hermo, Alberto			
Correo-e	alberto.santoshermo@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es			
Descripción xeral	<p>A integración de esta asignatura en o ensino formal de o Grado de Magisterio responde a a incorporación xeneralizada a o sistema educativo de as Tecnoloxías de a Información e a Comunicación (TIC); a aprendizaxe personalizado e a súa universalización como grandes retos de a transformación educativas, a adquisición de actitudes e o aprender facendo, demandan o uso intensivo de as tecnoloxías , permitindo personalizar a educación e adaptala a as necesidades e ritmo de cada alumno/a; as TIC son unha peza fundamental para producir o cambio tecnolóxico que levará a conseguir o cambio metodolóxico que leve a conseguir u obxectivo de mellora de a calidade educativa.</p> <p>Con esta asignatura terase a oportunidade de coñecer, analizar e valorar o novo papel de o profesor, de o alumno e de os elementos que configuran o acto didáctico. O estudiantado coñecerá novos recursos didácticos con base tecnoloxica, así como aprenderá a deseñar e elaborar materiais didácticos usando as novas tecnoloxías. O carácter instrumental se esta asignatura se focaliza en a adquisición de as competencias necesarias para a súa implementación en o traballo diario servindo de apoio a outras materias de o plan de estudos.</p> <p>Para rematar e como mestre/a será necesario que sexas capaz de axudar a os teus alumnos/as a desenvolverse con as Novas Tecnoloxías, con unha visión crítica e reflexiva, que che permita descubrir en a tecnoloxías unha ferramenta non só para utilizarlas de forma lúdica , senón tamén para a súa formación como cidadáns/as libres e responsables.</p>			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacions de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudiantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudiantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudiantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida

B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudiantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C2	Coñecer as características destes estudiantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
C5	Coñecer as propostas e desenvolvimentos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C6	Identificar e planificar a resolución de situacóns educativas que afectan a estudiantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C16	Deseñar, planificar e evaluar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
C23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D22	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Analizar o contexto actual de a Sociedade de a Información e reflexionar sobre o novo contorno social e educativo que xeran as TICs, dando lugar a a necesidade de xerar novas competencias persoais e profesionais.	A1 B1 C1 D1 A2 B2 C2 D2 A3 B6 C7 A4 B9 C8 A5 B10 C11 C17 C19
Familiarizarse con os marcos lexislativos que regulan o contorno digital e coñecer a lexislación aplicable a o uso de as TIC en educación primaria	A5 B1 C1 D1 B2 C2 D2 B5 C5 B6 C7 C8 C9

Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicaciones educativas	A3 A5	B1 B6	C1 C2 C5 C7 C8 C9 C23	D1 D6
Adquirir competencias digitales que faculten a o alumnado en o manexo de aplicacións de novos medios tecnolóxicos e digitais en a súa formación continua para o exercicio profesional	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B4 B5 B6	C1 C2 C5 C6 C7 B8 B10 B11 B12	D1 D5 C19 C17 C15 C11 C13 C15 C17 C19
Construír unha base de coñecementos, actitudes e habilidades técnicas, útiles para o futuro mestre en o desenvolvemento de a súa actividade profesional que lle permitan unha eficiente utilización de os recursos tecnolóxicos a o seu alcance, analizando e reflexionando sobre as implicaciones de a súa utilización en o desenvolvemento curricular	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B5 B6 B9	C1 C2 C5 C7 C8	D1 D2 D5 D14 D15 D22 C19
Estar capacitado para buscar, seleccionar, evaluar e deseñar materiais didácticos en soportes tecnolóxicos adaptados a as características de o alumnado e de os contidos de aprendizaxe así como de realizar unha proposta didáctica de integración curricular en contextos específicos	A2 A3 A4	B1 B2 B3	C1 C2 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C13 C15 C16 C17 C19 C23	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D22
Adquirir habilidades necesarias para o manexo técnico,a producción de materiais e a utilización didáctica de os diversos medios e recursos tecnolóxicos	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C2 C5 C7 C8 C9 C11 C13 C15 C16 C19 C23	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D22
Identificar puntos fuertes e débiles de os recursos digitales, evaluando e determinando as súas posibilidades de integración en os procesos de ensino-aprendizaxe	A1 B2 B10 B12	B1	C9 C16 C23	D1 D14 D22

Integrar novos medios de comunicación en os procesos de ensino-aprendizaxe	A1 A2 A3 A4 A5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	B1 B2 B3 B4 B5 C11 C17 C19 C23	C1 C2 C5 C7 C8 D1 D7 D14 D15 D18 D22 D23 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D15 D17 D22	D1
Adquirir as habilidades necesarias para unha adecuada xestión da información con fins educativos: procura, selección, tratamiento, organización e representación da información	A1 A2 A3	B1 B6 B12	C9 C15 C23	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D15 D17 D22
Afrontar a producción e adaptación de materiais e recursos tecnolóxicos de forma creativa e innovadora, axustándose ás necesidades de contornos específicos	A1 A2 A3 A4 A5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	B1 B2 B3 B4 B5 C8 C9 C11 C13 C16 C17 C19	C1 C2 C5 C6 C7 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D23 D15 D16 D17 D18 D22	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D22
Utilizar e promover o uso colaborativo das novas tecnoloxías en diferentes contextos socioeducativos	A1 B2 B8 B9 B10 B11	B1 C16 C17 C13 B10 B11	C13 D12 D13 D14 D10 D11	D9 D12 D13 D14 D10 D11
Desenvolver as capacidades de colaboración, participación activa e trabalho en equipo como instrumentos básicos da formación como futuros docentes e tomar conciencia de que o ensino é un labor de equipo	A3 A5	B5 B6	C16 D8 D9 D12 D13 D15	D8 D9 D12 D13 D15
Prever e reaccionar aos inconvenientes ou dificultades que se poden derivar do uso e aplicación dos medios tecnolóxicos e dixitais no exercicio da educación primaria	A1 A2 A3 B7 B9 B10 B11 B12	B1 B3 B6 C23 C19 B7 B9 B10 B11 B12	C1 C2 C19 D7 D8 D14 D15 D22	D1 D6 D7 D8 D14 D15 D22
Traballar autónomamente, con posicionamento académico e actitude investigadora, ante os procesos educativos en xeral e a educación virtual ou e-learning en particular	A1 A5	B1 B12	C19 C23	D14 D15 D16 D17 D22

Contidos

Tema

TEMA 1. As TIC na sociedade da información	1.1. Alfabetización tecnolóxica e competencia dixital 1.2. Impacto social e educativo da cultura audiovisual dixital. 1.3. Papel dos centros educativos na sociedade da información.
TEMA 2. A integración das TIC en contextos educativos	2.1. Factores que inflúen na súa integración. 2.2. Perspectivas curriculares e modelos de integración do TIC. 2.3. Proxectos nacionais de implantación das TIC nos centros. O proxecto Abalar en Galicia.
TEMA 3. Recursos multimedia para a educación	3.1. Concepto, clasificación e características dos multimedia educativos. 3.2. Funcións e orientación para o uso didáctico dos multimedia educativos. 3.3. Selección e evaluación dos multimedia educativos. 3.4. Deseño e elaboración dos materiais didácticos multimedia.
TEMA 4. Recursos web para a educación	4.1. Aplicacións educativas da web 2.0 4.2. Metodoloxía de traballo con Internet. 4.3. Seguridade da infancia en Internet 4.4. Contornas de ensino-aprendizaxe e traballo colaborativo co TIC. 4.5. Robótica 4.6. Realidade aumentada/virtual. 4.7. Impresoras 3D.
TEMA 5. A linguaxe audiovisual e os medios de comunicación	5.1. Lectura de imaxes. A imaxe Dixital. 5.2 A Televisión e a publicidade na aula. 5.3. Función do vídeo e dos cines no ensino. 5.4. Integración do cine na educación.
TEMA 6. Novos recursos TIC para o proceso de ensino-aprendizaxe	6.1. Do libro de texto ao libro dixital. 6.2. A Lousa Dixital Interactiva na aula.
TEMA 7. Inclusión educativa con apoio das TIC	7.1. As tecnoloxías de apoio á diversidade: tipoloxías e funcións. 7.2. Vantaxes de integración das TIC para a inclusión do alumnado.
TEMA 8. A evaluación e a tutoría a través das TIC.	8.1. Acción tutorial mediada por TIC
PRACTICA	As prácticas realizaranse durante todo o cuatrimestre e estarán organizadas en función dos coñecementos previos dos alumnos e da disponibilidade de recursos; serán proxectos de traballo individuais ou en pequenos grupos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	19	19	38
Presentación	2.5	17.5	20
Seminario	2	10	12
Traballo tutelado	2	4	6
Prácticas con apoio das TIC	26	40	66
Exame de preguntas obxectivas	1	7	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición de contidos e bases teóricas da materia por parte do profesorado, incluíndo directrices para desenvolver traballos de forma individual ou en grupo
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o profesor e un grupo de estudiantado en clase dun tema asignado polo docente relacionado coa materia; pódense levar a cabo en grupo ou individualmente.
Seminario	Entrevistas que o alumnado mantén co profesor para asesoramento, desenvolvemento de actividades e proceso de aprendizaxe. Van encamiñadas a guiar todo o proceso de aprendizaxe, proporcionando documentación, resolvendo dubidade, orientando traballos, corrixindo propostas ...
Traballo tutelado	O estudiantado desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixa as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudiante.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación do coñecemento a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas relacionadas coa materia. Desenvólvense de forma autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballo tutelado	Atención personalizada a demanda do alumnado, nas sesións específicas previstas para iso e mediante o horario de tutoría sinalado.
Presentación	Atención personalizada a demanda do alumnado, nas sesións específicas previstas para iso e mediante o horario de tutoría sinalado.

Seminario	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Encamiñadas a guiar todo o proceso de aprendizaxe proporcionando documentación, resolvendo dúbihdas, orientando traballos, corrixindo propostas, etc.
Prácticas con apoio das TIC	Atención personalizada a demanda do alumnado, nas sesións específicas previstas para iso e mediante o horario de titoría sinalado.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Presentación	Participación activa do estudiantado tanto en clases teóricas como prácticas de temas relacionados cos contidos da materia como de temas proposto polo alumnado complementarios ao temario.	20	A1	B1	C2	D1
			A2	B2	C5	D2
			A3	B3	C6	D3
			A4	B4	C7	D4
			A5	B6	C8	D5
				B7	C9	D6
				B8	C11	D7
				B9	C13	D8
				B10	C15	D9
				B11	C16	D12
				B12	C17	D13
					C19	D14
					C23	D15
						D16
						D17
						D18
						D22
Traballo tutelado	O estudiantado desenvolverá tres exercicios tutelados de forma grupal cuxo desenvolvemento supervisarase por parte do docente durante as sesións prácticas.	40	A1	B1	C2	D1
			B2	C5	D2	
			B10	C6	D3	
			B12	C8	D4	
				C11	D5	
				C15	D14	
				C17	D15	
				C19		
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Ademais, poden combinarse con probas de resposta curta e/ou larga dependendo do tipo de exame.	40	A1	B1	C2	D1
			B2	C5	D2	
			B6	C6	D3	
			B10	C8	D4	
			B12	C11	D5	
				C15	D14	
				C17	D15	
				C19		

Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliação pretende facer ao alumnado partície do seu proceso de aprendizaxe. En liñas xerais procurarase unha AVALIACIÓN CONTINUA na que teranse en conta tanto os coñecementos previos do alumnado coma a súa participación activa e responsable no proceso de aprendizaxe e no seu resultado final.

A calificación final do sistema de avaliação continua será o resultado da suma das distintas notas obtidas das actividades realizadas, segundo as porcentaxes asignadas, tal e coma queda estipulado no cadro superior. Para aprobar a materia hai que superar os traballos e o exame. Mientras non se aprobe o exame non se sumarán as notas dos traballos tutelados e do traballo en clase. Aqueles alumnos que non aprobren a materia na primeira convocatoria se lles manterá a nota daqueles traballos/actividades superados e terán que realizar novamente o exame e os traballos/actividades non superados na segunda convocatoria.

AVALIACIÓN GLOBAL: Aquel alumnado que non asista ás clases ou se ausente máis dun 20% do cómputo total das aulas impartidas (6 días, 12 horas) deberá acollerse ó sistema de avaliação global que se desenvolverá segundo o establecido nos artigos 19 e 21 do Regulamento sobre Avaliación, a Calificación e a Calidade da Docencia e do Proceso de Ensinanza do Estudantado, aprobado polo Claustro da UVigo, o 18 de abril de 2023.

Todo traballo copiado, plaxiado o realizado pola IA será calificado cun 0.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Angulo Aguirre, L.; Chirinos Armas, D., TIC en la educación , 1, Marcombo, 2019
Barroso Osuna J.; Cabero Almenara J. (coords.), Nuevos escenarios digitales , 1, Pirámide, 2016
Cebrian De la Serna, M.; Gallego Arrufat, M.J., Procesos educativos con TIC en la sociedad del conocimiento , Pirámide, 2011
Muñoz González J. M. (coord.), TIC y recursos mediáticos en el aula de primaria , 1, Paraninfo, 2016
Bibliografía Complementaria
Barroso Osuna J.; Cabero Almenara J. (coords.), Nuevos retos en tecnología educativa , 1, Síntesis, 2015
Gallego, M.J.; Raposo, M. (coord.), Formación para la educación con tecnologías , Pirámide, 2016
Martinez Filgueira M.E. (coord.), TIC para la inclusión de alumnado con necesidades específicas de apoyo , 1, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Vig, 2013

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Innovación e investigación didáctica/V51G120V01504

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/V51G120V01201

Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino/V51G120V01101

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

1/Actitude favorable e receptiva para a experimentación e exploración das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías no campo educativo.

2/ Asistencia continua ás sesións de teoría e prácticas. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumno e para a avaliación por parte dos docentes do grao de desenvolvemento das competencias dixitais como futururo profesor/a.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia: Historia do presente

Materia	Historia: Historia do presente			
Código	V51G120V01203			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Piñero Sampayo, María Fernanda			
Profesorado	Piñero Sampayo, María Fernanda			
Correo-e	fpinero@ceu.es			
Web	http://escuelamagisterioceuvigo.es			
Descripción xeral	Sobre a base dos coñecementos adquiridos en etapas anteriores, a materia pretende profundar nas destrezas propias da aprendizaxe histórica, entre as que cabe destacar a localización dos acontecementos no espazo e no tempo, o manexo de fontes de información, a interpretación crítica dos datos, a conciencia de que as explicacións *causais son produto da interacción dun conxunto de factores diversos, capacidade de análise e síntese ou da emisión de xuízos fundamentados sobre asuntos controvertidos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudiantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
C31	Comprender os principios básicos das ciencias sociais
C32	Coñecer o currículo escolar das ciencias sociais
C33	Integrar o estudo histórico e xeográfico desde unha orientación instructiva e cultural
C34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
C35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos
C37	Desenvolver e evaluar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudiantes
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacóns interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes
D23	Sensibilidade por temas medioambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

1.-Profundar en destrezas propias da aprendizaxe histórica, entre as que destacan: localización dos acontecementos no espazo e no tempo, anexo das fontes de información, interpretación crítica dos datos, conciencia de que as explicacións históricas son produto da interacción de diversos factores, capacidade de análise e síntese, capacidade de emitir xuízos fundamentados sobre asuntos controvertidos	A3	B8	C31	D1
		B10	C32	D2
			C33	D6
			C34	D7
			C35	D8
			C37	D9
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D20
				D23
2.- Dentro das técnicas historiográficas: manexo das categorías temporais, representación de ciclos e de etapas, vocabulario específico, etc	A1	B8	C31	D1
	A2	B11	C32	D2
	A3		C33	D6
	A5		C34	D7
			C35	D8
			C37	D9
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D20
				D23
3.- Integración de novas tecnoloxías de información: como fontes primarias e como obxecto de estudo, alcanzando a capacidade de analizar críticamente o impacto das novas tecnoloxías e medios de comunicación	A2	B11	C31	D1
	A5		D2	
			D6	
			D7	
			D8	
			D9	
			D12	
			D13	
			D14	
			D15	
			D16	
4.- Capacidad para reflexionar críticamente sobre aspectos importantes do Presente e sobre a construcción de valores sociais, os cambios nas relacóns de xénero e intergeneracionais, multiculturalidad e interculturalidad, a discriminación e inclusión social.	A3	B9	C31	D1
			D2	
			D6	
			D7	
			D8	
			D9	
			D12	
			D13	
			D14	
			D15	
			D16	
			D20	
			D23	

Contidos

Tema

HISTORIA E TEMPO. O CAMBIO HISTÓRICO E A SÚA DIMENSIÓN CULTURAL	- Concepto de Historia - O estudo da Historia - Historia do Presente. Problemas na delimitación do período
MOVIMENTOS SOCIAIS E POLÍTICOS NA CONTEMPORANEIDAD	- A Ditadura franquista - A Transición - O Período democrático
As BASES DO TEMPO PRESENTE.	- A España do Presente . Organización territorial . Sistema Político . Realidade social
O MUNDO DO PRESENTE: DE 1989 Á "GRAN RECESIÓN".	- Transformacións no ámbito internacional. O novo mapa xeopolítico - O panorama actual. Alternativas, cambios... - Análise e estudo dos principais acontecementos do período

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	6	18	24
Traballo tutelado	8	20	28
Seminario	3	6	9
Traballo tutelado	8	20	28
Seminario	3	9	12
Lección maxistral	22	25	47
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Presentación	As exposicións faranse sobre temas propostos pola profesora. Poranxe en común na aula, onde se valorará a estrutura dos contidos, a boa disposición para traballar en grupo, a eficacia para solicitar e seleccionar información, a capacidade para falar en público, a presentación, etc.
Traballo tutelado	Traballos realizados de maneira individual ou en grupo polo alumnado, orientados ao achegamento á bibliografía especializada, aos instrumentos de recompilación de información e ás fontes propias da Historia do Presente. Realizaranse fóra e dentro da aula, tutelados polo profesor.
Seminario	A profesora proporá a asistencia a diversas conferencias e actividades culturais que teñan interese para o desenvolvemento da materia.
Traballo tutelado	Presentación e entrega, nas datas sinaladas, dos traballos realizados de maneira individual ou en grupo por parte do alumnado. Valorándose o marco teórico, a estrutura e articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a presentación formal do mesmo.
Seminario	Resolución de dúbidas sobre a materia explicada nas leccións maxistrais, sobre as lecturas recomendadas para a presentación das clases prácticas e seminarios. Resolución de dúbidas e problemas que poidan aparecer a medida que se desenvolva a elaboración do traballo en grupo. Resolución de calquera outra dúbida ou problema que se lle poida expor ao alumnado
Lección maxistral	Explicación dos contidos da materia pola profesora, debates dirixidos, achega persoal do alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballo tutelado	Ensinaranse titorías, individuais e de grupo, dentro e fora da aula.
Traballo tutelado	Horario titorías: comunicarse ao comenzo do curso.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballo tutelado	Traballos realizados en horas de prácticas. Neste apartado valorarase a presenza e a actitude colaborativa, que terán un valor do 10%, e a actitude fronte ao traballo (interese, participación dentro do grupo, implicación...) que se computará dentro da nota dos traballos e que suporá outro 10%.	20	A1 B8 C31 D1 A2 B10 C32 D2 A3 C33 D6 A5 C34 D7 C35 D8 C37 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23

Traballo tutelado	Presentación e entrega, nas datas sinaladas, dos traballos realizados de maneira individual e en grupo por parte do alumnado. Valoráse o marco teórico, a estrutura e a articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a presentación formal do mesmo. Obxectivos de aprendizaxe: Profundar nas destrezas propias da aprendizaxe histórica: localización dos contidos no espazo e no tempo, anexo de fontes de información, interpretación crítica dos datos, conciencia de que as explicacións históricas son produto da interacción de diversos factores; capacidade de análise, capacidade de emitir xuízos fundamentados sobre asuntos controvertidos. Dentro das técnicas historiográficas: Manexo das categorías temporais, representación de ciclos e de etapas, vocabulario específico, etc.	40	A1 B8 C31 D1 A2 B10 C32 D2 A3 C33 D6 A5 C34 D7 C35 D8 C37 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23
Resolución de problemas e/ou exercicios	Valoraranse os coñecementos teóricos da materia, a estructuración de ideas e/ou a precisión e claridade expositiva Resultados da aprendizaxe: Capacidade para reflexionar críticamente sobre aspectos importantes do Presente e sobre a construcción de valores sociais, os cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais, multiculturalidad e interculturalidad, a discriminación e inclusión social, etc.	40	A1 B9 A2 D1 D2 D6 D7 D8 D14 D20 D23

Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliação pretende facer ao alumno partípice do seu proceso de aprendizaxe. En linea xerais procurarase unha AVALIACIÓN CONTINUA na que se terá en conta tanto os coñecementos previos do alumnado como a súa participación activa e responsable no proceso de aprendizaxe e no sue resultado final.

A calificación fianl do sistema de avaliação continua será o resultado da suma das distintas notas obtidas das actividades realizadas, segundo os porcentaxes sinalados, tal como queda estipulado no cadro superior. Para aprobar a materia hay que superar todos os criterios de avaliação de maneira independente. Aqueles alumnos que non aproben a materia na primeira convocatoria se lles conservará a nota daqueles traballos/actividades superados e terá que facer novamente na segunda convocatoria o examen e os traballos/actividades non superados.

AVALUACIÓN GLOBAL: Aquel alumnado que non asista a clase ou se ausente máis dun 20% do cómputo total das clases impartidas deberá acollerse ao sistema de avaliação global que desarrollarase segundo o establecido no artigo 21 do Regulamento sobre a Avaliación, a Calificación e a Calidade da docencia e do Proceso de Aprendizaxe do Estudantado, aprobado polo claustro da Uvigo o 18 de abril de 2023. Todo traballo copiado, plaxiado o realizado pola IA terán unha calificación de 0.

Consultar: Regulamento sobre a Avaluación, a Calificación e a Calidade da Docencia e do Proceso de Aprendizaxe do Estudantado (18 de abril de 2023) da Universidade de Vigo.

Fecha de examen e horarios de titorías: consultar calendario de exámenes e horarios na página web:
<https://www.escuelamagisterioeuvigo.es/organizacion-academica/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Aguullo Blaye, P., **Historia de España**, Espasa-Calpe, 1996

Artola, M., **Historia de España Alfaguara**, Alfaguara, 1975

Avilés Farré, J., Egido León, A., **Historia contemporánea de España desde 1923: Dictadura y Democracia**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2011

Dominguez Ortíz, A., **España: tres milenios de historia**, Ediciones de Historia, S.A. Marcial Pons, 2005

Palmer, R., Colton,J., **História contemporánea**, Akal, Textos, 1990

Snyder, T., **Sobre la tiranía. Veinte lecciones que aprender del S.XX**, Galaxia Gutenberg, 2017

Valdeón, J., Pérez, J., Juliá, S., **Dossier de Historia de España**, Espasa. Colecc. Austral, 2010

Bibliografía Complementaria

AA.VV., **La cultura bajo el franquismo**, Ediciones de bolsillo, 1977

Alonso Castrillo, S., **La apuesta del centro. Historia de la UCD**, Alianza, 1996

Alonso, R., Domínguez, F., García Rey, M., **Vidas rotas: todas las víctimas de ETA**, Espasa Calpe, 2010

Aparicio, M.A., **El sindicalismo vertical y la formación del Estado franquista**, Euníbar, 1980

Applebaum, A., **El ocaso de la Democracia**, Debate, 2021

Areilza, J.M., **Cuadernos de la Transición**, Planeta, 1983

Armero, J.M., **Política exterior de España en democracia**, Espasa Calpe, 1988

Armero. J.M., **Política exterior de Franco**, Planeta, 1978

Artola, M., **Textos fundamentales para la Historia**, Revista de Occidente, 1975

Constitución Española 1978,

Cotarelo, R., **Transición política y consolidación democrática (1975-1986)**, Centro de Investigaciones Sociológicas (CIS), 1992

García de Cortázar, F, **Atlas de Historia de España**, Planeta, 2005

García de Cortazar,, **Historia de España. De Atapuerca al Estatut**, Planeta, 2007

Haidt, J., **La mente de los justos**, Deusto, 2019

Juliá, S., **Transición. Historia de una política española (1937-2017)**, Galaxia Gutenberg, 2017

Levitsky, S., Ziblatt, D., **Cómo mueren las democracias**, Ariel, 2018

Maravall, J.M., **La política de la Transición 1975-1980**, Taurus, 1981

Moreno, A., **España y el proceso de construcción europea**, Ariel, 1998

Paine, S., **En defensa de España**, Espasa, 2017

Peces Barba, G., **La elaboración de la Constitución de 1978**, Centro de Estudios Constitucionales, 1988

Prego, V., **Así se hizo la Transición**, Plaza y Janés, 1995

Prego, V., **Diccionario de la Transición**, Plaza y Janés, 1999

Preston, P., **La destrucción de la democracia en España**, Debate, 2018

Roca Barea, M. E., **Imperiofobia y Leyenda Negra**, Siruela, 2018

Rodríguez Jiménes, J.L., **Historia de la España actual**, Universitas, 2014

Snyder, T., **El camino hacia la no libertad**, Galaxia Gutenberg, 2018

Tamames, R., **Estructura económica de España**, 24 Ed., Ciencias Sociales. Alianza, 2005

Archivo General de la Administración, <http://cvc.cervantes.es/obref/arnac/administracion/>,

Base de datos de libros antiguos o descatalogados, <http://www.iberlibro.com/>,

Centro de Investigaciones Sociológicas CIS, <http://www.cis.es/cis/opencms/ES/index.html>,

Congreso de los Diputados de España, <http://www.mcu.es/principal/prensa.html>,

Congreso de los Diputados. Publicaciones,

<http://www.congreso.es/portal/page/portal/Congreso/Congreso/Publicaciones>,

Gabinete de Prensa del Ministerio de Cultura, <http://www.mcu.es/principal/prensa.html>,

Gobierno de España. Ministerio de Cultura, **Centro documental de la Memoria Histórica**,

http://www.mcu.es/archivos/docs/MC/AGC/Boletin_num,

INE. Instituto Nacional de Estadística, <https://www.ine.es/>,

Real Instituto Elcano, <http://www.realinstitutoelcano.org/>,

Red de bibliotecas del CIDA y de los Archivos estatales (REBAE) gestionados por el Ministerio de Cul,

<http://www.mcu.es/ccbae/es/consulta/busqueda.cmd>,

Recomendación

Outros comentarios

Valorarase a participación en clase, a calidade das actividades realizadas e a capacidade de traballar en grupo.

Todos os aspectos que se exiegan nesta materia deben verse cumplidos de forma satisfactoria. O non cumprimento dalgún deles suporía o suspenso da materia. Poderase superar cada apartado de forma individual, pero xa na seguinte convocatoria.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Psicoloxía: Prevención e tratamiento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento**

Materia	Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento			
Código	V51G120V01204			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descriptores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Ramos Garrido, Paula			
Profesorado	Ramos Garrido, Paula			
Correo-e	paula.ramosgarrido@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es/			
Descripción xeral	O obxectivo desta materia é formar educadores que coñezan as dificultades que poden presentar na súa aprendizaxe os estudantes con necesidades específicas de apoio educativo, que saibam avaliaras e intervir para subasanarlas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe**Código**

A2	Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
C3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfunciones
C6	Identificar e planificar a resolución de situacíons educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D18	Creatividade

Resultados previstos na materia**Resultados previstos na materia****Resultados de Formación
e Aprendizaxe**

Identificar as dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, informar e colaborar no seu tratamento.

A3	B2	C6	D1
A4			D2
			D8
			D9
			D18

Aplicar os coñecementos adquiridos para favorecer a aprendizaxe e o desenvolvemento en contextos diversos e plurais.	A2	B2	C6	D1
	A2	B3	C24	D2
	A3	B4	C26	D2
	A5	B6	C33	D3
			D4	
			D5	
			D6	
			D7	
			D8	
			D8	
			D9	
			D10	
			D11	
			D13	
Analizar de forma crítica os coñecementos provenientes da psicoloxía da educación e do desenvolvemento para construír unha visión propia, integradora e articulada que permita a mellora, a aprendizaxe e o desenvolvemento dos nenos con necesidades específicas de apoio educativo.	A1	B10	C3	D3
	A2		C6	D5
	A3		C13	D13
	A3		C15	
	A5			

Contidos

Tema

Tema 1.- As necesidades específicas de apoio educativo e a discapacidade.	O normal e o patolóxico no neno: 1.1.- Concepto de normalidade e/ou patología: problemas xerais. 1.2.- Trastornos da infancia e a adolescencia.
Tema 2.- Identificación, prevención e intervención psicoeducativa nas dificultades na aprendizaxe escolar durante a educación primaria.	2.1 Dificultades de comunicación na escola: Dislexia, disgrafía, disortografía. Estratexias de avaliación e intervención. 2.2 Alumnos con necesidades específicas por Déficit Sensoriais. 2.2.1 A deficiencia auditiva. Concepto, etioloxía, tipos, desenvolvimento e intervención 2.2.2 A deficiencia visual. Concepto etioloxía, tipos, desenvolvimento e intervención 2.3 Alumnos con necesidades específicas relacionadas coa Capacidade Cognitiva. 2.3.1 A deficiencia Mental: Concepto, etioloxía, tipos, desenvolvimento e intervención. 2.3.2 Necesidades educativas dos alumnos de altas capacidades. Estratexias de identificación e intervención. 2.4 Alumnos con necesidades específicas relacionadas coa Motricidad. Concepto, etioloxía, tipos, desenvolvimento e intervención.
Tema 3.- Identificación e intervención psicoeducativa nas dificultades de aprendizaxe asociadas a factores sociais na educación primaria.	3.1 Alumnos con necesidades específicas relacionadas con incorporación tardía: concepto, etioloxía, desenvolvimento e intervención.
Tema 4.- Identificación e intervención psicoeducativa nas dificultades de aprendizaxe vinculadas aos trastornos do desenvolvemento na educación primaria.	4.1 Alumnos con necesidades específicas relacionadas con trastornos do Desenvolvemento, a Personalidade e o Comportamento: concepto, etioloxía, desenvolvimento e intervención.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	25	33.5	58.5
Traballo tutelado	9	0	9
Aprendizaxe colaborativa	10.5	7	17.5
Resolución de problemas de forma autónoma	5	0	5
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	50	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Explicacións sobre os contidos teóricos e sobre a intervención práctica nas necesidades específicas de apoio educativo.

Traballo tutelado	O/A estudiante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.
Aprendizaxe colaborativa	Comprende un grupo de procedementos de ensino que parten da organización da clase en pequenos grupos mixtos e heteroxéneos onde o alumno traballa de forma coordinada entre si para desenvolver tarefas académicas e profundar na súa propia aprendizaxe.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballo tutelado	Resolución de dúbidas e preguntas durante as horas de traballo e nas horas de titoría. Que será comunicado ao inicio do curso.
Aprendizaxe colaborativa	Resolución de dúbidas e preguntas durante as horas de traballo e nas horas de titoría. Que será comunicado ao inicio do curso.
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas e preguntas durante as horas de traballo e nas horas de titoría. Que será comunicado ao inicio do curso.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	Tarefas propostas pola profesora de cada tema. Exposicións, traballos en grupo e individuais e participación activa.	30	A2 A3	B2 B10	C6	D7 D8 D18
Resolución de problemas de forma autónoma	Análise e profundización teórico-práctica dos contidos fundamentais da materia, en grupos de trabajo. Participación activa nas horas teóricas.	30	A2 B10	B2 C3	C3 D2	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas de resposta curta do contido teórico/práctico.	40	A2 A3	B10 C6	C3 D2 D7 D8 D9	

Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliação pretende que o alumnado participe no seu proceso de aprendizaxe. En liñas xerais, buscarase unha **AVALIACIÓN CONTINUA** na que se teñan en conta tanto os coñecementos previos do alumnado como a súa participación activa e responsable no proceso de aprendizaxe e no seu resultado final.

A cualificación final do sistema de avaliação continua será o resultado da suma das diferentes notas obtidas das actividades desenvolvidas, segundo as porcentaxes asignadas, segundo o estipulado no cadro anterior. Para aprobar a materia hai que superar cun mínimo de 5 sobre 10 tanto a parte práctica como o exame. Mientras non se supere o exame, non se sumarán as cualificacións dos traballos supervisados e dos traballos de clase. Aqueles alumnos que non superen a materia na primeira convocatoria conservarán a nota daqueles traballos/actividades superados e deberán presentarse de novo ao exame e aos traballos/actividades non superados na segunda convocatoria.

AVALIACIÓN GLOBAL: Aqueles alumnos que non asistan a clase ou se ausenten a máis do 20% do total das clases impartidas (6 días, 12 horas) deberán acollerse ao sistema de avaliação global que se desenvolverá segundo o establecido nos artigos 19 e 21. do Regulamento de Avaliación, Cualificación e Calidade da Ensinanza e do Proceso Docente do Alumnado, aprobado polo Claustro da UVigo, o 18 de abril de 2023.

Calquera traballo copiado, plaxiado ou realizado pola IA será calificado con 0.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na páxina web da escola na sección de exames.

Este documento é unha declaración de intencións sobre o traballo do alumnado na materia; Polo tanto, pode sufrir leves modificacións derivadas do consenso co grupo clase ou por circunstancias imprevistas. (Concretamente o tipo de exame pode cambiar por circunstancias especiais da aula).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Carmona, C., Buisán, N. , et al, **El niño incomprendido: TDAH, Discalculia, TANV, Trastorno del lenguaje, Dislexia, Trastorno de Asperger**, Amat Ediciones, 2019
- Cousu, M., **Cerebro, infancia y juego: cómo los juegos de mesa cambian el cerebro**, Destino, 2022
- García, J. N., **Dificultades del desarrollo: evaluación e intervención**, Pirámide, 2007
- González, M. J. (Coord.), **Prevención de las dificultades de aprendizaje**, Pirámide, 2012
- Guillén, J.C., **Neuroeducación en el aula. De la teoría a la práctica.**, 2017
- Jaúregui, C.A., **Manual práctico para niños con dificultades en el aprendizaje: enfoque conceptual e instrumentos para su manejo**, Médica Panamericana, 2016
- Jiménez J. E., **Modelo de Respuesta a la intervención: definición y principales componentes.**, Pirámide, 2019
- Rello, L., **Superar la dislexia: una experiencia personal a través de la investigación**, Booket, 2022
- Silva, C., **Método diverlexia: intervención psicopedagógica de la dislexia.**, Diverlexia, 2020
- Vila, J.O. y Gutiérrez, F., **Manual básico de dificultades de aprendizaje**, Sanz y Torres, 2013

Bibliografía Complementaria

- Alcantud, F., **Mi hija tiene parálisis cerebral infantil**, Síntesis, 2008
- Botías, F., Higueras, A. M. y Sánchez, J. F., **Necesidades Educativas Especiales: planteamientos prácticos**, Wolters Kluwer Educación, 2012
- De la Iglesia, M. y Olivari, J. S., **Autismo y síndrome de Asperger. Trastornos del espectro autista de alto funcionamiento. Guía para educadores y familiares**, CEPE, 2011
- Deaño, M., **Como prevenir las dificultades del cálculo**, Aljibe, 2000
- González, R. Mª. y Guinart, S., **Alumnado en situación de riesgo social**, GRAO, 2011
- Latorre, A. y Bisetto, D., **Trastornos del desarrollo motor**, Pirámide, 2009
- Levitt, S., **Tratamiento de la parálisis cerebral y del retraso motor**, (3ª ed.), Médica Panamericana, 2005
- Marchesi, A., Coll, C. y Palacios J., **Desarrollo psicológico y educación III**, Alianza Editorial, 2004
- Mendoza, M. T., **¿Qué es el trastorno por déficit de atención? Guía para padres y maestros?**, Trillas, 2005
- Miranda, A. (Coord.), **Manual práctico de TDAH**, Síntesis, 2011
- Montón, M. J., **La integración del alumno inmigrante en el centro escolar**, GRAO, 2003
- Orjales, I., **TDAH. Elegir colegio, afrontar los deberes y prevenir el fracaso escolar**, CEPE, 2012
- Orjales, I. y Polaino, A., **Programas de intervención cognitivos-conductual para niños con déficit de atención con hiperactividad**, CEPE, 2001
- Ripoll, J. C., y Yoldi, M., **Alumnos distraídos, inquietos e impulsivos. (TDA-H). Estrategias para atender su tratamiento educativo en Educación Primaria**, CEPE, 2009
- Rivière, A. y Martos, J. (Comp.), **El niño pequeño con autismo**, APNA, 2001
- Teruel, J. y Latorre, A., **Dificultades de aprendizaje. Intervención en dislexia y discalculia**, Pirámide, 2014
- Xunta de Galicia. Consellería de Educación e Ordenación Universitaria. Consellería de Emigración, **Plan de acollida. Materiais de apoio ao profesorado para a atención educativa ao alumnado procedente do estranxeiro**, Consellería de Educación e Ordenación Universitaria,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

- Prevención e intervención nas alteracións comunicativa-lingüísticas/V51G120V01955
- Proceso lecto-escritor: desenvolvemento, alteracións, avaliación e tratamento/V51G120V01953
- Psicopatoloxía da audición e da linguaxe/V51G120V01952

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

- Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar/V51G120V01205

Materias que se recomienda ter cursado previamente

- Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos/V51G120V01103

DATOS IDENTIFICATIVOS

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar

Materia	Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar			
Código	V51G120V01205			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Muñoz Prieto, María del Mar			
Profesorado	Muñoz Prieto, María del Mar			
Correo-e	mmunoz@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es/			
Descripción xeral	Esta materia proporciona ao alumno un coñecemento detallado dos procesos de ensino-aprendizaxe. Considérase fundamental que o alumnado sexa capaz de adestrarse para que no futuro poida levar a cabo un papel de guía, orientador en todos os ámbitos que *concieren ao ámbito educativo, así como desenvolver un espírito crítico e reflexivo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	Abordar con eficacia situacions de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudiantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudiantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudiantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudiantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C12	Abordar e resolver problemas de disciplina
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C20	Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación
e Aprendizaxe

Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula de primaria e utilizarlos para xestionar o clima da aula e a instrución.	A2	B3	C11	D2
		B4	C12	D3
		B5	C13	D9
		B6	C20	D10
		B9		D16
		B10		D17
		B11		D20

Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula de primaria e utilizarlos para xestionar o clima da aula e a instrución.	B3	C1	D2
		C13	D8
			D9
			D12

Contidos

Tema

1. PARADIGMAS E CONCEPCIONES TEÓRICAS DE LOS PROCESOS DE ENSEÑANZA Y APRENDIZAJE.	1.1. Comportamento. 1.2. Cognitivismo. 1.3. Aprendizaxe observacional: Teoría cognitiva social. 1.4. Enfoques do Tratamento da Información. 1.5. Perspectiva constructivista da aprendizaxe escolar. 1.6. A teoría sociocultural de Vygotsky. 1.7. A teoría de Bruner e a construcción do coñecemento. 1.8. A teoría de Ausubel sobre a aprendizaxe significativa
2. CONTEXTOS E FACTORES CONDICIONANTES NA IDADE ESCOLAR	2.1. Interacción familia-escola. 2.2. Programas de formación de pais. 2.3. O profesor: un elemento clave para a aprendizaxe dos estudiantes. 2.4. O alumno: axente, protagonista e responsable de aprendizaxe. 2.5. Que aporta a neurociencia ao mundo da aprendizaxe.
3. PROCESOS DE APRENDIZAXE NA IDADE ESCOLAR	3.1. Importancia da percepción e a atención como elementos esenciais para o aprendizaxe. 3.2. Diversas memorias e a sua importancia no aprendizaxe. 3.3. A intelixencia humana: a súa natureza.
4. PROCESOS AFECTIVOS E MOTIVACIÓN ACADÉMICA NA IDADE ESCOLAR	4.1. A educación emocional. 4.2. Diversas formas de motivar no proceso de ensinanza- aprendizaxe. 4.3. O papel do autoconcepto e a autoestima.
5. INTERACCIÓN ALUMNO-ALUMNO E PROFESOR-ALUMNO EN EDUCACIÓN ESCOLAR	5.1. A xestión da aula: Habilidades docentes básicas facilitadoras da comunicación na aula. 5.2. Interacción entre iguais. 5.3. O aprendizaxe cooperativo.
6. CONTEXTO FAMILIAR, Tics E APRENDIZAXE NA ETAPA ESCOLAR	6.1. O uso dos Tics e a aprendizaxe escolar.
7. MÉTODOS E PROCEDIMENTOS DE INVESTIGACIÓN EN PSICOLOXÍA DA EDUCACIÓN	7.1. A importancia da investigación. 7.2. O enfoque da investigación científica. 7.3. Métodos de investigación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	18	40	58
Debate	7	10	17
Traballo tutelado	7	15	22
Presentación	11	22	33
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Traballo	6	6	12
Resolución de problemas e/ou exercicios	6	1	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	O mestre presentará os contidos da materia de forma oral, e ás veces apoiados por medios audiovisuais. Se tentará co estudiante participe de maneira activa con comentarios cando o mestre o pida.
Debate	Faranse debates relacionados cun tema proposto polo docente. Os debates ten que prepararse antes de tempo e consultalo con o mestre.
Traballo tutelado	As actividades que entregue o alumnado ten que estar sempre supervisadas polo titor.
Presentación	O alumno ten que presentar unha exposición oral na aula, dun tema elexido. É un traballo grupal.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Lección maxistral	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos/as mediante titorías (ben a nivel grupal ou individual).

Debate	A atención personalizada realizarase a través do asesoramento aos alumnos para a preparación dos apartados que deben preparar para a realización do debate.
Presentación	O alumnado terá que presentar un traballo en grupo dun tema da materia de Psicoloxía,
Traballo tutelado	Os alumnos estarán sempre tutorizados pola mestre para poder facer un seguimento dos estudiantes.
Probas	Descripción
Exame de preguntas obxectivas	A atención personalizada realizarase a través da valoración de probas realizadas na aula.
Traballo	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos achega do tema que debe traballar en grupo. As titorías serán obrigatorias, e consistirán en guiar aos alumnos/as para que poidan realizar de maneira óptima o seu traballo teórico, que deberá ir acompañado sempre dunha presentación na aula. Para iso, concretarase día e hora.
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumno resolverá probas individuais que programe o profesor.

Avaliación		Descripción	Cualificación		Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Traballo tutelado	Todas as actividades do alumno ten que estar tuteladas polo mestre.		30	A2	B6 B9 B11	
Presentación	O alumnado ten que facer unha exposición grupal.	30			B3 B9 B11	C1 D10
Exame de preguntas obxectivas	Para superar a materia, o alumno/a deberá aprobar o exame tipo test con unha cualificación de 4, en unha escala 0-10. Só en ese caso sumaranse as cualificacións obtidas no resto das actividades.	40		B5	C11 C12 C13 C20	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para o alumnado que siga a avaliación continua, os traballos serán obrigatorios. Requírese asistencia regular e participación activa en polo menos o 80% das sesións, tanto en horas teóricas como prácticas.

En liñas xerais buscarase unha AVALIACIÓN CONTINUA na que se teñan en conta tanto os coñecementos previos do alumnado como a súa participación activa e responsable no proceso de aprendizaxe e no seu resultado final.

Seguir a modalidade de avaliación continua non garante a superación da materia. É necesario superar unha proba obxectiva, así como realizar actividades programadas na aula. Mientras non se aprobe o exame, non se valorarán as cualificacións dos traballos tutelados, así como o traballo realizado na aula.

En relación coas actividades a impartir, comunicárselle ao alumno en que días debe facelo, tanto en tarefas individuais como en grupo, en función do número de alumnos matriculados na materia.

Aqueles alumnos que non superen a materia en primeira convocatoria conservarán a nota daqueles traballos/actividades superados e terán que realizar de novo o exame e os traballos/actividades non superados.

AVALIACIÓN GLOBAL: Aqueles alumnos que non asistan a clase ou se ausenten a máis do 20% do total das clases impartidas (6 días, 12 horas) deberán acollerse ao sistema de avaliación global que se desenvolverá segundo o establecido nos artigos 19 e 21. do Regulamento de Avaliación, Cualificación e Calidade da Ensinanza e do Proceso Docente do Alumnado, aprobado polo Claustro da UVigo, o 18 de abril de 2023.

Todos os traballos copiados e plaxiados puntuaranse cun 0.

Titorías e exames: Consultar páxina web.

O profesor está a disposición do alumnado para recibir titorías colectivas e individuais, co

fin de reforzar contidos ou actividades complementarias relacionadas coa materia.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Bisquerra, R., **Inteligencia emocional en educación**, Síntesis, 2015
Castejón, J. L., **Psicología de la educación**, Club Universitario, 2010
Córdoba, A. I.; Descals A., y Gil Mª. D., **Psicología del desarrollo en la edad escolar**, Pirámide, 2006
González Sampascual, M., **Psicología de la educación. Tomos I y II**, UNED, 2007
Labrador, F. J., **Técnicas de modificación de conducta**, Pirámide, 2008
Musons, J., **Reinventar la escuela**, ARPA, 2021
Myers, D., **Psicología**, Panamericana, 2006
Navarro, J., I., y Martín, C., **Psicología de la educación para docentes**, Pirámide, 2010
Prados, M. M., **Manual de Psicología de la Educación**, Pirámide, 2016
Santrock, J., **Psicología de la Educación**, Mc. Graw Hill, 2006
Trianes, M. V., y Gallardo, J. A., **Psicología de la educación y el desarrollo en contextos escolares**, Pirámide, 2004

Bibliografía Complementaria

- Bisquerra, R., **Universo de emociones**, Palau Gea, 2015
Bona, C., **La nueva educación**, Plaza & Janés, 2015
Comellas, M. J., **Un enfoque educativo para prevenir la violencia en la escuela**, Octaedro, 2015
Fermín Malvaridas, N., y Raya Díez, E., **Formación docente y desarrollo de competencias del profesorado**, Wolters Kluwer, 2021
Gámez-Guadix, M., **Escuela de padres 3.0**, Pirámide, 2017
González Muñoz, D., **No es vago. Comprender y ayudar a los alumnos con dificultades**, Rústica, 2022
López, C. y Valls, C., **Coaching educativo**, Ed. SM, 2013
Manzanero, Puebla, A. L., y Álvarez M. A., **La memoria humana: aportaciones desde la neurociencia cognitiva**, Pirámide, 2015
Miltenberger, R. G., **Modificación de conducta. Principios y fundamentos**, Pirámide, 2013
Mora, F., **Neuroeducación**, Alianza, 2017
Núñez C., y Varcalcel, R., **El arte de emocionarte**, Nube de tinta, 2016
Orón Semper, J. V., **Neuropsicología de las emociones**, Pirámide, 2019
Piñuel, I., y Cortijo, O., **Cómo prevenir el acoso escolar**, CEU Educaciones, 2016
Raspall, L., **Neurociencias para educadores**, Homo Sapiens, 2017
Robinson, K., **Escuelas creativas**, Grijalbo, 2015
Rodrigo, A., **Cómo prevenir conflictos en adolescentes**, Plataforma, 2021
Vaello Orts, J., **Cómo dar clase a los que no quieren**, Graó, 2011

Recomendacións

Materias que continúan o temario

- Educación: Organización do centro escolar/V51G110V01203
Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos/V51G120V01103

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

- Educación: Titoría e orientación coa familia/V51G110V01303

Materias que se recomenda ter cursado previamente

- Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/V51G110V01104
Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento/V51G120V01104